"DRAUGAS"
SAVAITINIS LAIKRAŠTIS,
IŠEINAS KAS
ČETVERGAS
MIESTE
WILKES-BARRE, PENN'A.,
314 E. Market St.

KAINA METAMS:
Suvienytose Valstijose . . . $2.00
In Kanada ir kitas šalis . . . $3.00
APSKELBIMU KAINOS ATSKYRIUM
Rankraščiams siusti antrašas:
REV. A. KAUPAS,
64 Church St., Pittston, Pa.
Pinigus siusti ir su visokiais reikalais reikia kreiptis šiuo adresu:
"DRAUGAS"
314E. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

"Tėvynė"
307 W 30th st

DRAUGAS

KATALIKU LAIKRAŠTIS.

Lithuanian Newspaper
"DRAUGAS",
(THE FRIEND)
Official Organ of the Lithuanian Raman Catholic Alliance of America
PUBLISHED EVERY THURSDAY,
314 East Market St.,
Wilkes-Barre, Pa.
SUBSCRIPTION RATES:
In United States . . . $2.00
Canada and other Parts . . $3.00
Advertising Rates on Application.
All Communications and Money Orders must be addressed to:
"DRAUGAS",
314 E. MARKET STREET,
Wilkes-Barre, Pa.

Organas Susivienijimo Lietuviu Rymo-Kataliku Amerikoje.

No. 49 WILKES-BARRE, PA., 9 D. LAPKRIČIO (NOVEMBER) 1911 M. **Metai III**
ENTERED AS SECOND—CLASS MATTER AUGUST 21-st, 1909, AT THE POST OFFICE AT WILKES-BARRE, PA., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1897.

Lekcija ir Evangelija

— Fil. III, 17, IV, 3. — Bukite mano sekiotojais, broliai, o prisižiurėkite tiems, kurie taip vaikščioja, kaipo turite musų pavyzdį. Nes daug jų vaikščioja, apie kuriuos tankiai jums sakiau (o dabar ir verkdamas sakau), neprietelius Kristaus kryžiaus; kurių pabaiga pražuvimas, kurių Dievas yra pilvas, ir kurių garbė yra jų užgėdinime, kurie myli žemiškus daiktus. O musų pagyvenimas yra danguose, iš kur laukiame ir Išganytojo, musų Viešpaties Jezaus Kristaus, kursai permainys musų lėtą kuną ant prilyginimo kūnui savo skaistumo, pagal galybės, per kurią taipo-gi gali paversti po savim visus daiktus. O taip, broliai mano mieliausieji ir labai geidžiamieji, mano linksmybe ir mano vainike; taipo stovėkite Viešpatyje, mieliausieji. Evodijaus prašau ir Synticho meldžiu, idant manytų vienodai Viešpatyje. Taipos-gi meldžiu ir tavęs, mano tikras drauge, padėk toms, kurios su manim drauge varginosi Evangelijoje, su Klemensu ir kitais mano padėtojais, kurių vardai yra gyvybės knygoje.

— Mat. IX, 18 — 26. — Anuomet Jezui bekalbant minioms, šitai priėjo vienas kunigaikštis, ir kloniojos jam tardamas. Viešpatie, mano duktė tikką atsileido: bet eik, uždėk ant jos ranką, o gyvęs.

Ir atsikėlęs Jezus, ėjo paskui jo ir jo mokintiniai.

O šit moterė, kuri sirgo kruvine per dvyliką metų, priėjo iš užpakalio, ir palytėjo krašto jo rūbo.

Nes tarė pati savyje: Bytik palytėčiau jo rūbo, būsiu sveika.

O Jezus apsigrįžęs ir paregėjęs ją, tarė: Dukte, turėk vilti: tavo tikėjimas išgydė tave. Ir yra išgydyta moterė nuo anos valandos.

O kad atėjo Jezus kunigaikščio namuosna ir paregėjo klyksmą, ir žmones riksmą darančius.

Tarė: Atstokite: nes mergaitė nemirė, bet miega. Ir juokėsi iš jo.

O kad išvarė minią, įėjo, paėmė jos ranką, ir prisikėlė mergaitė.

Ir pasklydo šitas garsas po visą aną žemę.

KUR LAIMĖ?

Vieno žydų kunigaikščio numirė duktė. Nuliudęs tėvas meldė Jėzaus, kad ateitų ir ją atgaivintų. Viešpats išklausė kunigaikščio prašymą ir sugrąžino mirusiajai gyvastį. Beeinant Jėzui į numirėlio namus, žmona, nuo dvylikos metų besergantį, priėjo iš užpakalio ir dasilytėjus Jo rubų — pasveiko. Šv. Lukas sako, kad toji vargšė visą savo turtą išeikvojo ant gydytojų o sveikatos neįgijo. Dabar, jei tikėjimas patarė, kad jeigu ji dasilytės nors krašto Jėzaus rubo, bus sveika. Ir ištikro, atsigrįžęs gailestingasis Jėzus tarė jai: "duktė, tavo tikėjimas tave sveika padarė, eik ramybėje".

Kiek šiandien atsiranda tokių, kurie vargingosios žmonelės pavyzdį seka? Kaip daug yra tokių, kurie visą savo turtą išsklaido bejieškodami laimės sviete, kur jos atrasti negali? Tikra laimė randasi ne sviete, bet pas Dievą.

Žmogus, iš moters gimęs, ir trumpai pagyvenęs, pritiria daugybes vargų, taip kuniškųjų kaip dvasiškųjų.

Maža yra tokių, kurie pasitenkina tuo, ką jie turi. Turtingas trokšta buti turtingesniu. Kas mažai tur, mano jogei bus laimingu, jei turės biskį daugiau. Ir taip, visas mintis, troškimus ir pajiegas kreipia prie to, kad daugiau turtų surinkus. Turtams besididinant ir, nieku nepasotinama, godulystė auga. Puikybė, kuri nuolat jieško atsižymėjimo ir garbės, smagumai, vis naujais įspudžiais gaivinami, įstumia į nusiminimą ir vargą. Veltui jieškotumėm laimės turtuose, garbėje ir sviete linksmybėse.

Dievas įsako mums sulaikyti savo piktus pageidimus, ir męs juos galime pavergti prie Dievo malonės, kurią įgijame per maldą ir šv. sakramentus. Nuolankumas, kurio evangelija mokina, yra gyduolė priešai puikybės nuodus. Neturtas dvasioje, Jėzaus mokiniams įsakytas, sulaiko nuo nepridėrančios turtų meilės.

Jei tad savo laiką pašvęsdavome iki šiol svietui, te išreikštos čionai teisybės padaro išganingą musų mintyje įspudį. Pameskime svieto tuštybes o prie Jėzaus eikim. Jojo tarnyboje atrasime savo ydoms vaistą, savo vargams palengvinimą, apsaugojimą nuo baimės mirtyje ir amžinosios laimės viltį. **S.**

Katalikiškos Žinios

Kardinolų įšventinimas. Šv. Tėvas Pijus X nusprendė padauginti kardinolų skaitlių. Tos iškilmės atsiliks Rymo konsistorijoj, kuri įvyks 27 d. lapk. Į Ameriką bus paskirta tris kardinolai daugiau. Į kardinolus bus pakelti: New Yorko arcivyskupas John M. Farley, Bostono arcivyskupas William H. O'Connell ir Rymo apaštališkas pasiuntinis Washingtone Mgr. Diomede Falconio. Išviso bus įšventinta 17 kardinolų, kurie bus paskirstyti į įvairias valstybes ir šalis. Paskutinė konsistorija atsiliko 1907 m., tuomet likosi įšventyta 4 kardinolai. Nuo to laiko buvo atsiradę 22 vankancijos, kad dapildyti reikalingą kardinolų skaitlių.

Žemaičių vysk. kunigų permainos. Kun. Miniatas paskirtas Šiaulių kalėjimo kapelionu; kun. Dobužinskas—Kauno kalėjimo kapelionu; kun. Lialis, Beržoros filijalistas, ir kun Bijeika, Antašavo fil., perkelti kits kito vieton; kun. Laugalis, Ylakių kam., ir kun. Šveistrys, Kartenos kam., perkelti kits kito vieton; prelatas Pavilanis dėl nesveikatos paliuosuotas nuo katedros klebono ir konsistorijos asesorio pareigų ir apsigyveno Anykščiuose; kun. Bl. Česnys, išėjęs mokslus Peterburgo Dvas. Akademijoj ir Friburgo universitete, kviečiamas į Peterburgo Dvasiškosios Akademijos profesorius.

Įšventimai. Spalių 2 d. J. E. Žemaičių vyskupas Cirtautas įšventė Kaune kunigu osna Žemaičių seminarijos klerikus: Vladą Dzimidavičių ir Joną Audarą.

Vyskupai. Po laikraščius visokios eina paskalos apie naujus vyskupus Rusijoj, bet kada tas klausimas bus nuspręstas, sunku spėti. Tuo tarpu truksta vyskupų: Vilniuje; vyskupo ir pavyskupio, Žemaičių vyskupijoj — pavyskupio, Seinuose — pavyskupio, Žytomyriūje tėra pavyskupys (sufraganas), o reikia ir vyskupo, Kujavuose — pavyskupio, Žemaičių vyskupijoj turėtų būti dar du sufraganu. Varnių ir Kuršo, bet apie juos dabar niekas ir nesirūpina. Apie naujas vyskupijas Sibire, Kaukaze ir kitur suvis nutilo kalbėti.

Kunigų pabaudos. Irkutsko teismo rumas nuteisė kunigą Kazimierą Jodką atstatyti trims mėnesiams nuo vietos ir ant dviejų nedėlių kalėjimo arba 50 rublių štropos už priėmimą į katalikų tikėjimą nepilnametės stačiatikės Marijos Baranovos.

Turkų—Italų karas, kiek iš paskutinių nuotikių galima spręsti, gali tęsties net per kelius metus. Arabų sustiprinti turkai keletą kartų sumušė italus. Ji pastarieji nuolatos drutina savo pajiegas vis daugiau gabendami kareivių iš namų.

Politiškos Žinios.

ITALIJA IR TURKIJA.

Iš Tripolio ateina priešingos viena kitai žinios. Tiek žinoma, kad ten ramumo dar vis nėra. Šiomis dienomis turkai pasigarsino, kad jie paverže nuo italų kelius portus, daug užmušė jų kareivių ir užgriebė daugybes ginklų ir amunicijos. Mušyje atsižymėję savo drąsumu arabai, kurie, ačių savo karžygiškumui, sumušę italų armiją.

Taip, rodosi turkai. Bet juk tas visai nereiškia pergalės ant italų. Tai tik ženklas tolesnio karo. Italai, kurie ligšiol visados išėjo pergalėtojai neišsižadės karo ir tęs ji dar kiek laiko, kol vėl neužduos smūgio turkams su arabais. Tuo tarpu Italijos valdžia, nors viską slepia, bet vistik atomai rengiasi daugiau pasiųsti kariumenės į Tripolio valdybas; ir yra spėjimai, kad pabaigoje šių metų Italija sutrauks Tripolin armą susidedančią iš 100,000 kareivių, kas užtikrintų visiną turkų pergalę.

Italijos premieras Giolitti da paantmo, neteisingumą paleistų paskalų apie italų armijos nuožmų elgimąsi su paimtais nelaisvėn turkais ir arabais. Mat buvo paėjęs gandas, kad visas šalis, kad itališki kareiviai be pasigailėjimo žo nelaisvėn paimtus turkus ir arabus, neskirdami nenoterų, vaikų, net nei senenelių, kas žinoma įžeidė Italijos armijos garbę. Italų armija griežtai to užsiima, o kaip ten ištikro yra, tai vienas Dievas težino. Juk karo laiku nieko nėra negalimo.

Visai netikėtai pribuvo į Rymą Tripolio užvaldytojas gen. Aubrey ir turėjo slaptą posėdį su ministeriu pirmininku ir kitais aukštais valdininkais ir su užrubežiniu reikalu ministeriu. Kiek davėsi patirti, Italija rengiasi pasiųsti laivyną į Vidurinių jurių pakraščių Turkijos valdybas ir tuo privėrsti turkus užbaigti karą. To nepadarius — griebti didesnius Turkijai prigulinčius žemės plotus.

Iš Konstantinopolio gauta žinia, kad Italijos gen. Caneva likosi paimtas turkų nelaisvėn. Nelabai norima toms žinioms tikėti, nes turkai kaip kada ir perdaug pasigiria, bet vistiek patirta, kad italams Tripolyje pradeda nesisekti ir turkai su arabais norį juos priversti kraustyties atgal ant laivų.

Paskutinės žinios praneša, kad tarp Italijos kareivių cholera platinasi su visoms baisenybėmis. Koresponden tai kaltina italų armijos valdininkus už apsileidimą prieš choleros besiplėtojimą. Kaip kiti karo korespondentai praneša, kad Italų armija su paimtais nelaisvėn elgiasi tikrai žvėriškai ir pereina visas žmoniškumo ribas.

KINIJA.

Kadangi revoliucija vis labiau ir labiau platinasi, Manchu dinastija apskelbė konstituciją. Išpildė valdžia ir parliamento atstovų reikalavimus. Prie valdžios kabineto kinų didžiunai nebus prileidžiami. Visi politiški prasikaltėliai iš kalėjimų paleista.

Kinų imperatorius, savo išleistame rašte persiprašo šalies piliečius už dabartinę betvarkę. Jis skelbiasi visados norėjęs įtikti žmonėms, bet kadangi neturėjęs politiško išsilavinimo, valdininkais pasikvietęs vien tik aukštos kilmės žmones, aristokratus, kurie, esą, ir priešinosi konstitucijinei tvarkai.

Šalies pinigai buvo visur aikvojama, o gero nieko nenuveikta. Šalies tiesos buvo užgirtos, bet aukštesnėji luoma jų visai nepildė. Žmonės buvo skriaudžiami ir nualinti, gi aš nieko apie tai nežinojau. Šalis stovi ant prapulties kranto, gi aš to negaliu matyti. — Taip kalba kinų valdonas teisindamas save.

Toliau, kinų valdonas prisipažįsta esąs kaltu ir viešai skelbia savo ištikimybę konstitucijai, pertaisymą teisių ir viską tą panaikinti, kas spaudžia ir nupuldo šalį, o įvesti visur kur reformas. Toliaus aiškinama kas gali sutikti Kiniją, jeigu tvarka nebus įvykinta. Iš didelės kinų valstybės galį likti šupuliai.

Kinų valdžia pasikvietė šalies diktatorium Yuan-Shi-Kai, kurį prieš du metu pati valdžia buvo atšalinus nuo valdininkystės. Progresistai iš to nusiminė, nes Yuan nėra aklas Manchu dinastijos šalininkas, bet ir ne kraštutinis radikalas — jis tiki milicijai. Kuo buvo Vokietijai Bismarkas, Meksikai Diazas, — tuo yra Kinijai Yuan-Shi-Kai. Yra tai žmogus geležinės valios ir tvirtos energijos ir turįs pas šalies piliečius labai didelę įtekmę. Jis — niekas kitas, suorganizavo kinų armiją ir tik ačiu jo triusui kinai dabar turi kur kas geresnę armiją negu pirmiau.

Dabar, kada valdžia pasimatė esanti be spėkų kad atsispirti prieš republikonų revoliuciją, pasikvietė į talką sutvarkyti šalies armiją tą patį žmogų, kuris tą armiją pastatė ant kojų, ir su jo pagalba valdžia tikisi sukrušti revoliuciją lig paskutinei pergalei. O kad Yuan stengsis tai išpildyti, nėra abejonės, kadangi ir Yuan yra iš Manchu kilmės.

Taip dalykams esant, vargiai galima tikėties kad ten revoliucija nurimtų. Revoliucijonieriai, nepaisydami nei apskelbtos konstitucijos, ginklų nepadeda ir kova traukiasi toliau. Valdžios kareiviai, stovintis Či-Nan-Fu, Chanchung, Pao-Tingh-Fu ir Tehchow, sukilo prieš valdžią ir perėjo revoliucijonierių pusėn. Kai-Fenge taip-gi laukiama sukilimo. Ypač sukilimas kareivių Pao-Tingh-Fu yra svarbus, nes jie galėtų visai perkirsti valdžios komunikaciją į kariumenės stovyklas gen. Yin Čango komanduojamas.

Čia vėl gen. Yin Čangas parsiuntė namo dalį armijos, kuri pasirodė neištikima. Jo kareiviai Sin-Yange beveik be maisto kenčia badą, tai-gi ir ištikimybės nėra.

Yuan-Shi-Kai, kaipo ministerių pirmininkas, buvo pradėjęs su revoliucijonierių vadais tarties prie susitaikymo, bet prie santaikos prieiti nepavyko. Revoliucijonieriai pasitiki turį didelę spėką ir nenori nusileisti, kuomet valdžia dar vis tikisi revoliucją apveikti. Tiek tik blogai, kad ir Yuan-Shi-Kai, kaip laikraščiai paduoda, pradeda prarasti savo pirmiau turėtą didelę įtekmę pas šalies gyventojus. Jeigu ir jam nenusiduos revoliuciją apveikti, tai vargiai rasis Kinijoj kitas žmogus, galįs išgelbėti dabartinę kinų valdžią nuo bankroto. Ar ten bus įvykinta respublikoniška valdžia, tuo tarpu, niekas to negali pasakyti, nes to viso pasekmės gali buti visai netikėtos.

MEKSIKO.

Meksikos respublika pagalios susilaukė naujo prezidento, Francisco I. Madero, kuris likosi inauguruotas praeitame panedėlyje šeštą spalinio dieną. Liglaikinis prezidentas Francisco de

Seka ant 8 pusl.

Iš Lietuvos

Seinai. "Šalt." praneša, kad lenkų "Kolko Rolnicze" tą pačią dieną, kai buvo Marijampolės parodą, surengė Seinuose raguočių gyvulių parodą ir paskaitas, tečiau ne kaip jiems tepavyko: gyvulių atvesta vos 57, žmonių paskaitose dalyvavę 30-tis. Tuo pačiu laiku Lazdijuose lenkai taip-pat surengė parodą. Spėjama, kad tai buvo padaryta tyčia, kad sulaikius nuo Marijampolės vietinius dzukus. Vis, mat, "broliškai".

Telšiai. Spalių 4 d. Kauno ūkio draugija rengia čia vienos dienos arklių parodą. Priimami bus tik eržilai ir kumelės nuo 1 lig 15 metų, ir tik iš valstiečių, kitokių luomų gyventojų, kurie valdo arba nuomuoja ne daugiau 100 dešimtinių žemės, ir iš klebonų. Stambesni žem valdžiai toje parodoje negalės dalyvauti.

Mažeikiai, Šiaulių apskr. Tokių sausų metų, kaip šie metai, senai jau neturėjome Vandenį žmones veža už kelių varstų iš upėlių. Dėl žemės sausumos rugiai blogai sudygo. Šio mėn. 15 d. buvo lietaus, — žemė kiek permirko — gal dar pasitaisys daiga.

Proveniškės (pas Kauną). "Liet. U-kui" praneša iš Proveniškių apie šitokį žiaurų atsitikimą. Piemenįs ganydami sumanė žaisti "Stoluipiną ir Bogrovą". Vieną piemenį, 12 metų išsirinko "Bogrovu", kitą 13—14 m. "Stoluipinu". Kiti gi piemens buvo teisėjais. Na, ir nutarė "Bogrovą" pakarti. Užrišę jam virvelę ant kaklo, pririšo "pasmerktąjį" prie tvoros augštumo ligi 2 aršinų. Nelaimingas piemeniukas paslydo, nugriuvo ir ištikrujų pasikorė; kolei tėvai atbėgo, vaikiukas buvo jau nebegyvas.

Lyda, Viln. g. Vilniaus apygardos teismas nuteisė valstiečius Danielių ir jo žmoną Aleną Glaudelius už padegimą šių metų balandžio mėnesyje Danieliaus brolio Glaudelio trobų Volkovicų sodžiuje; dėl to padegimo sudegė tuomet 16 ukininkų trobesiai ant 12,000 rub. vertės. Glaudeliai padegę iš keršto dėl žemės pasidalijimo. Danielius Glaudelis pasmerkta 5 metams areštantų rotų, jo žmona 4 metams kalėjimo.

Gydykla alkoolikams persikėlė į miesto blaivybės namus Moniuškos gatvėje, No. 36, Žvėryne. Gydyklos direktorius d-ras Krainski.

Kareiviai pamišeliai traukinyje. "Vil. Viest." rašo, kad rugsėjo 10 d. III-klesės vagone lydimi dešimties sveikų kareivių važiavo 5 kareiviai pamišėliai. Tuo pačiu vagonu važiavo daugelis žmonių. Staiga, netoli Bezdanų stoties, vienas iš pamišėlių puolėsi smaugt vieną važiavusią mergaitę. Vos ne-vos pasisekė pamišėlį nuo jos atitraukti. Indomu, kad keleiviai, kurie turėjo del to nemaža išgąsčio, nors reikalavo ir Bezdanuose ir Naujoje Vileikoje skundų knygos, kad įrašius šį atsitikimą, knygos negavo.

Vilnius. Sugrįžo. Vilniaus gubernatorius p. Liubimovas jau sugrįžo iš poilsio ir rugsėjo 30 d. pradėjo vėl pildyti savo pareigas.

D-ras J. Basanavičius, Lietuvių Mokslo draugijos pirmininkas, sugrįžo iš užsienio Vilniun, aplankęs Tilžę, Poznaniaus vokiečių parodą ir pasigydęs Karisbado kurorte.

"Juodvarniai". Prie "Rūtos" tvėriasi gimnastų kuopelė, kuri žada pasivadinti "Juodvarniais". Ligšiol jau prisirašė prie jos 15 žmonių. Kas norėtų dar prisidėti, tesikreipia į kuopelės organizatorius: adv. Joną Vileišį, St. Kairį, arba d-rą A. Domaševičių.

"Viltis".

Laidotuvės d-ro Vigodskio. Spalio 3 d., buvo laidotuvės garsingo Vilniuje daktaro Vigodskio, kurs mirė trumpai sirgęs. Nors Vigodskis gyveno Vilniuje neilgai (18-ką m. pragyveno jis Bobruiske), bet kaipo sąžiningas gydytojas buvo garsus ir labai gerbiamas. Prie laidotuvių apart draugų ir pažįstamų susirinko didelė šiaip jau žmonių minia, kuri lydėjo jį iki pat kapinių.

Žuvu naikinimas. Vyriausioji Ukio ir Žemd. Valdyba atkreipė akį į tai, kad Lietuvoj ir Baltgudijoj pruduose, ežeresuose ir upėse labai naikinama žuvįs, priegtam vartojama dar uždrausti nuodai — "kukelvan". Už vartojimą tų nuodų gręsią bausmė nuo 4 iki 8 mėn. kalėjimo.

Vilniaus policijai liepta daboti kad nebutų taip naikinamos žuvįs.

Netikri pinigai. Pastaruoju laiku Vilniuj pasirodė daug netikrų popierinių šimtrublinių. Tos šimtrublinės pažymėtos 1908 m., serija II T. No. 215677. Šias šimtrublines sulig išvaizdos sunku atskirti nuo tikrųjų.

"Vosilkos diena". Vilniaus miesto Draugija šelpti biednuosius kreipėsi į miesto valdybą, prašydama, kad ši išgautų iš gubernatoriaus leidimą įtaisyti Vilniuje "vosilkos dieną" tos draugijos lėšų padidinimui.

Liaudies mokyklų reikaluose. Žmonių švietimo departamentas pareikalavo iš Vilniaus žmonių švietimo apskričio surinkti šias žinias:

1) Kiek buvo mokinių žemesnėse liaudies ministerijinėse mokyklose ir kiek kokios tikybos — katalikų, pravoslavų — 1908, 1909 ir 1910 m. Mogilevo, Kauno, Minsko ir Vitebsko gub.

2) Kiek tose mokyklose tais-pat metais buvo katalikų ir kiek pravoslavų valstiečių vaikų.

3) Kiek katalikų vaikų 1906, 1907, 1908, 1909 ir 1910 metais mokinosi lietuvių ir kiek lenkų kalbos visose tose tų gubernijų mokyklose, kuriose caro paliepimais gegužės 1 d. 1905 m. ir balandžio 21 d. 1906 m. leista buvo tų kalbų mokintis.

Peterburgas. Žadama surengti keletas vakarų-vaidinimų. Spalių m. 15 d. Paulovienės salėje bus vaidinama "Ukanose". Šitą vakarą rengia žinomas lietuviams vaidintojas — p. Glinskis. Prie rengimo prisideda Mažturčių ir Savitarpiečių dr-ji. Pelnas skiriama ir L. M. ir D. D. Namams. Naudai pastarųjų, girdėjau, žadama surengti antrą vakarą sausio 6 d. Lapkričio 15 d. vaidinama "Inteligentai". Prisideda Labdarių dr. ir lietuviai studentai.

Vėžio ligos gydymas—dykai. Visiems žinoma koki tai baisi liga. Tukstančius žmonių pirm laiko ji graban nuvarė. Vėžio ligos gydymas labai sunkus. Geriausiu vaistu nuo vėžio yra radijus — brangiausia kol kas pasaulyj medžiaga. Aišku, kad radiju gydytis tegalėjo žmonės turtingi. Nesenai Peterburge įsteigtas ligonbutis kovai su vėžiu. Gydoma Roentgeno spinduliais, radijaus preparatais ir **kitais paskutinio išradimo vaistais.** Ideat pritraukti kuodidžiausį skaičių sergančių vėžio liga į tą ligonbutį, Draugijos Valdyba kovai su vėžio liga išsiuntinės šiomis dienomis pranešimus į visus ligonbučius ir ambulatorijas.

Šiomis dienomis prasidės ligonių priėmimas. Ligonbučio adresas: Peterburgas, Zagorodnij prospekt, No. 12.

Ligonbučio užveizda išrinktas daktaras Veberis, Profesorius karo-medicinos Akademijos.

Kipras Petrauskas, žinomas mums visiems dainius, Peterburgo konservatorijos mokinys, šį mėnesį kelis kartus — kaip skaitom "Viltyje" dainavo Mariinskam teatre partiją Hercogo iš "Rigoletto". Šį jo pasirodymą Peterburgo publikai galima skaityti visai pasisekusiu. Paskutiniam antrakte apsilankęs pas jį teatro direkt. kad pasiulyti geresnes tarnystos sąlygas.

Skirstymasis į vienasėdžius. Kupiškio val. Ukm. par. išėjo į vienasėdžius šie sodžiai: Paberžiai, Šalnakodžiai, Vidugiris, Siauriai, Dubliškiai, Akmenė, Karolumkiai, Gervalakiai ir Naiviai. Ateinančiais metais Kupiškio valsč. žada išeiti į vienasėdžius dar 10 sodžių.

Kazimiero Stabrausko nauji darbai. Lučajo miestelis, Vilniaus paviete turįs nuo senovės puikią renesanso styliaus bažnyčią, kurios vidurys irgi buvo kadaise išdabintas freskais ir kitais didelės grožės padabinimais. Tečiau laikas ir apleidimas buvo jau smarkiai tos bažnyčios senovės grožę apgraužę ir aplaužę.

Mums visiems žinomas musų dailininkas Kazimieras Stabrauskis buvo nepersenei ton bažnyčion pakviestas jos senovės grožę gaivinti. Sutvėręs jis ten į išdilusiųjų vietą šešius savo kompozicijos naujus freskus, kitus-gi kur reikiant, taisęs; o visur ten, kur galima buvo dar susekti senovės darbus, pasistengęs taip juos atitaisyti, kaip senovėje buvę dailininko sutverta. Taip tarp kitų yra atnaujinti freskai apie 7 Sakramentus, — brangus lenko dailininko Jono Brzezinskio darbas.

Visas Lučajo bažnyčios vidurys darąs dabar nepaprastos dailės grožės įspudį.

Druskininkai. Bažnyčiai — [illegible] statyti Druskininkuose [illegible] 1000 [illegible] Renikeris.

Pasirodė kometa. Spalių 2 d. Dvinske, vakarų šalyj, nuo 7 iki 8 valandai vakaro labai aiškiai neapginkluota akimi matėsi kometa.

Panevėžys. Šiomis dienomis išvažiavo metams į Paryžiu dantų gydytoja, p. Emilija Braždytė-Perekšlienė. Ne praktikos stoka, nes buvo užversta darbais — bet nenuilstantis troškimas dar labiaus išsitobulinti savo mokslo šakoje privertė ją iškeliauti svetimon šalelėn.

Jankunai (Panevėžio pav. akalica). Mykolas Laurynavičius pardavė čia savo žemę tam bankui, kurs rusus į musų kraštą gabena. Laurynavičius yra gavęs tą žemę po savo dedės kun. Zastarskio. Nabaštninkas kun. Zastarskis buvo žmogus labai doras, seni žmonės jį tebeatmena ir gerbia. Nesitikėjo turbut vargšas užrašydamas tą žemę savo seserėnui, kam ji pateks. Liudna!

Kretinga (Telšių pav.). Kretinga, tai vieta visokių "šarlatanų". Čionai neilgą laiką gyveno, koks tai net medicinos profesorius; po jo apsigyveno fotografas (buvęs rodos nesenai račium) gipnotizierius Stropus, Purvabredžio jau "Liet. Žin." aprašytas. Čion gyveno garsi visoj apielinkėj gomeopatė Bortkalė (speciališkumas: rožė, nuaugimas kaulo arba žemaitiškai tariant "jiedovnė"), pas kuria žmonės su visokiomis ligomis traukte traukia.

Yra čionai ir knygynas, bet žmonės retai kuomet jame apsilanko (ir tai dažniausiai kitų parapijų). Kretingiečiai labiau palinkę nešti savo grašius į smukles, kurių čion easma trįs, vienas monopolis, o aludžių ir slaptų smuklių, tai nei suskaitytnegalima.

Čionai yra valdžios 2 kles. mokykla, kurią lanko vaikinai ir mergaitės drauge, ir vienklesė, valdžios lėšomis 1908 metais atidaryta mergaičių mokykla.

"Liet. Žinios".

Suvalkai. Keistas laikraštis. Vienintėlis Suvalkų gub. lenkų laikraštis "Tygodnik Suwalski" ypatingus turi gabumas. Mato niekniekių niekniekėlius, atsitinkamus ne tik gubernijoj, bet ir platesniam pasaulyj, Marijampolės gi parodos, apie kurią, kaipo labai svarbų atsitikimą Suv. gubernijoj, plačiai rašo net visai mūsų šaliai svetimi laikraščiai, tas Suvalkų keistas laikraštis nė žodžio nemini, o jau du jo numeriai išėjo, Marijampolės parodai pasibaigus.

Pušalotas(Panevėžio ap.). Šioje apielinkėje atsirado piktadarių, kurie nakčia užpuldinėja keliu važiuojančius žmones. Šitįs 23 į 24 rugsėjo nakčia keturi piktadariai, apsiginklaįę lazdomis ir peiliais, primušė ir apgrobė važiuojanį iš Panevėžio ukininką Jazlauską iš Dvariukų kaimo tą pačią naktį užpulta dar 2-3 žmonės. Dabar nakčia geriau vienam nevažiuoti.

"Štinis".

Z. Aleksos, Bliužių, Verbylų ir kt. byla — už prigulėjima prie L. S D. Partijos, už laikymą ir platinimą uždraustų spaudinių — Varšavos Teism Rumų užbaigta 28. IX (I. X) 1911 Marijampolėje. Nuteista: Z. Aleksa 4 metams katorgos: Ambrazevičius, Verbyla A.. Verbylienė, Bliudžius Petras Simano sunus. Rapžaitis, Vencius — ištrėmimui Siberijon Bliudžius Petras Jono sus. Bliudžius Jonas — tvirtvei 3—12 mėnesių (su užaitymu atsėdėto laiko) Verbyliutė, Girgždis, Stakevičienė, Vytiniauskas (išteisinta. Byla ėjo uždaromis durimis. Gynė advokati — A. Bulota, Stašinsk Pereverzevas, Rusockis. Kaltino vice-prokuroras Žizin.

Tai vis praeities aukos. Ar nesuskaitytų kas, kiek gi tų aukų musų jau yra padėta?

Kretinga (Telšių pav.). Liepos 21 d. š. m. Korolenkos traktieriuj vietiniai žem sargiai ir urednınkas areštavę Kvecių kaimo valstietį Silvestrą Kauną nuvedė jį į šaltąją prie policijos. Ant rytojaus, kada Kauną įvedė į nuovados konceliariją dėl surašymo protokolo apie areštavimo priežastis, tai Kaunas pasirodė esąs be žado ir taip silpnas, kad vos galėjo stovėt. Vietinis policijos valdininkas p. Jacko-Jackevičius, manydamas kad Kaunas apsirgo pilvo liga, pareikalavo feldšerių Elizarovą, kuris apžiurėjęs ligonį patarė duot "kastorką". Bet toliau policistai, matydami, kad ne tame dalykas, įdavė Kauną valstiečiui Varkojui, kuriam įsakė vežti ligonį kuogreičiausiai namo į Kvečius. Parvežus namo Kaunas nesulaukęs kunigo mirė.

Nabašninko namiškiai ir gentys, matydami kad mirties priežastimi buvo primušimas, tuojau subruzdo ir mušė kelias telegramas Gubernatoriui ir Departamentui policijos. Buvo padarytas tardymas, kuris išaiškino, jog Kaunas šaltojoj buvo muštas ir visokiais budais kankintas policistų—žemsargio Jarmontavičiaus ir etapinio sargo D. Petkučio, kuris pabėgo į užsienį, o žemsargis Jarmantavičius tapo suimtas ir sėdi dabar kalėjime. Žmogžudžiu pasirodė tas patsai Petkutis, kuris per procesiją bažnyčioj kryžių nešdavo ir apie kurį kitados "Naujoj Gadinėj" buvo rašyta. Revidavojant Kauno lavoną buvo atrasta, kad jis mirė nuo primušimo ir kad visas kunas ir net lyties dalįs buvo baisiai sumuštos. Nabašninkas Kaunas buvo da jaunas nevedęs ir žmogus blaivas.

"Liet. Uk."

Vilnius. — Seminarijoje. Šiemet seminarijon pastojo labai daug, apie 60 klierikų. Iš jų septyni, aštuoni lietuviai. Nežinia, kodėl lietuviai nestoja dabar Vilniaus Seminarijon. Seniaus tai visada būdavo pusė arba ir daugiau lietuvių-klierikų. Žymiai sumažėjo per paskutiniuosius penkerius metus.

Vilniaus lietuvių dviklesė mokykla. Vilniūje Pranciškonų mūruose yra lietuvių dviklesė mokykla. Ją inkūrė ir prižiuri daktaras Vileišis. Vilniaus lietuviai turi kur savo vaikus pamokyti savo kalbos. Be lietuvių kalbos joje vaikai mokomi ir rusų kalbos, skaitliavimo (rokundų), tikėjimo, dailaus rašymo ir kita ko. Daugiausia ją lanko darbininkų lietuvių vaikai, iš dalies ir ponai ten leidžia savo vaikus pasimokyti, nes ten mokia labai gerai. Baigę tą mokyklą, vaikai lengvai pastoja gimnazijon ir miesto mokyklosna.

Pernai vaikų mokėsi mokykloje apie 60. Šiemet taippat yra vaikų apie 60: tarp jų bernukų 34 ir mergyčių 26. Pavasarį mokyklą baigė 3 berniukai ir 3 mergytės. Moko mokykloje du: mokytoja ir mokytojas.

Reikia tik ačiū tarti mokyklos globėjui daktarui Vileišui už jo rūpestį mokyklos reikalais, nes jis daugiausia jos naudai darbuojasi.

Sėmenįs pabrango. Paprūsėje šiemet labai brangiai mokama už sėmenis ir gabenama jas į Prusus. Kas buvo pardavimui, buk jau parduota visur. Dabar ūkininkai, pasinaudodami augštomis kainomis, parduoda ir dalį tų sėmenų, kur buvo sau sėklai pasilikę.

Javų prekyba pas mus. Baltagudžių laikraštis "Naša Niva" paduoda, kiek į mūsų kraštą įvežama ir išvežama javų. Apskritai imant, į Baltgudiją ir Lietuvą daugiau javų įvežama, negu išvežama. Tik Kauno gubernijai geriau klojasi, nes į ją tik vienų kviečių 859 tūkstančius pūdų daugiau įvežama, negu išvežama, bet kitų javų, kaip rugių, miežių, sėmenų daugiau išvežama negu įvežama.

Į Vilniaus gub. įvežama javų kasmet 4 milijonus 180 tūkstančiais pūdų daugiau, negu išvežama. Ypač mūsų miestai daug suvartoja kvietinių miltų. Vilniui kasmet reikia 857 tūkst. pūdų kvietinių miltų.

"Aušra."

KORESPONDENCIJOS.

HARRISBURG, ILL.

Pasiskubinu parašyti apie Dorrisville, Ill., eksplioziją, mainose No. 9.

Buvo taip: kada atidarė duris į kitas mainas, (No. 4) tai priėjo gazo ir užsidegė. Dar nebuvo pradėję dirbti. Kiti matyt nežinojo kas lauke atsitiko, tai ir rado nebegyvus. Lietuviai visi bėgo ir tik 3 lietuvius apsvaigino gazai, bet išnešus oran atsigavo. Jų vardai: Vladislovas Pangonis, Povilonis ir Liutkus. Sunkiausiai serga Liutkus. Grajauskas, kurį visi skaitė žuvusiu visai sveikas išsikėlė. 8-nius iškėlė negyvus, bet lietuvių nėra nei vieno tarp jų. Iš gelbėtojų daug iškelta iš šafto apalpusių; tarp jų ir gydytoją Turner'į. Iš lietuvių kitus gelbėdamas, gazų prisitraukė ir serga Antanas Dambrauskas.

No. 4 nedirbo visai. Taisė šaftą iš lauko. Kaip sako, kad keturi anglies gabalai išlėkė ant viršaus ir sužeidė du žmogu ant viršaus dirbusiu. Visas Harrisburg'o miestas buvo sulekęs į Dorrisvillę prie šafto. Bėgo raiti, važiuoti ir pėsti. Labiausiai bėgo moterįs, žiurėti ar jų vyrai išliko sveiki. Daugelis moterų raudojo, kad jų vyrai neišsikelia iš mainų, nors kiti užtikrino, kad jų vyrai gelbsti kitus. Aimanavimai, selvartai, verksmas aplinkui šaftą. **A.**

BROCKTON, MASS.

Svečiai-nebuvėliai kun. Ališauskis ir Tumas pribuvo į Brocktoną 28 dieną Rugsėjo š. m. ir vakare 8 val. laikė prakalbas naudai pastatymo "Saulės" kursų namo. Šv. Kazimiero draugija prirengė atsakančią svetainę. Bažnytinis choras po vadovyste p. Juškos padainavo kelias lietuviškas daineles. Žmonių prisirinko nemažas burys.

Socijalistai prieš atvažiuosiant kalbėtojams varė agitaciją, atitraukdami žmones nuo prakalbų ir aukavimo. Laisvamaniai, kurie pažiuro mis nieku nuo jų nesiskiria, kuomet eina agitacija prieš kunigų darbus nors prakilniausius, su socijalistais ėjo išvien. Žmonės mažesnių pro tiškų jiegų davėsi suvadžioti, bet geresni ir doresni tautiečiai, sugebanti suprasti tikrą Lietuvos-Tėvynės reikalą su džiaugsmu klausė prakalbų ir aukavo gausias aukas.

Prakalbos gerbiamų kalbėtojų buvo gražios. Pirmiau kalbėjo kun. Ališauskis išrodinėdamas reikalą apšvietos ir veiklumą "Saulės". Kun. Tumas išparodė, kaip ant delno pavojingumus, kurie gresia Lietuvai iš permenkos lietuvių apšvietos ir kitų dalykų.

Kalbėtojai palietė savo kalbose labai svarbų dalyką lietuviams apie organizavimą pramonijos Lietuvoje, kad savo amerikoniškus dolerius nelaikyti amerikoniškose bankose ant mažų nuošimčių, bet apverstų ant praplatinimo pramonijos Lietuvoje. O, lai šitie reikalavimai mūsų tėvynainių — veikėjų kuogreičiausiai išsipildo, lai žmonių širdyse užsidega kuokarščiausiai ir kuoveikiausiai tas prakilnus pageidavimas. Neskurstų mus lietuviai svetimose šalyse besiblaškydami, ir svetimiems gaivalams eikvodami savo spėkas ir energiją, bet darbuotusi savo mylimoje Tėvynėje su didesne dora, pasišventimu ir visuomeniška lietuviška nauda. Nes jeigu savo visas jiegas kuno ir dvasios, o nekartą ir visą turtą paaukoja svetimai šaliai, — kas iš to naudos Lietuvai, kuri savo sunus sunkiose dienose penėjo ir dengė?!...

Prakalboms dori žmonės pritarė taip plojimais rankų, kaip ir aukomis. Socijalistai ir laisvamaniai šiaušėsi, kaip nekurie įpykinti sutvėrimai. Led' tik spėjo kunigai ateiti į svetainę, pradėjo jie truputį krekšėti. Toliaus nusiramino, apsižvalgę, kad jų nieks neužgauna. Ir nieks — niekur jų neužgauliotų, kad tik butų jie žmoniškų jausmų ir naudingi visuomenei. Bet, deja, kad pas juos nei vieno, nei kito nebėra. Pasirodė tas per rinkimą kolektos. Ostentativiški nekurie pasirodė priešais apšvietimo, atsisakant nors šį-tą paaukoti. Aiškiai pasirodė visuomeniškame darbe nenaudėliais. Taip, taip, aiškiai socijalistai ir laisvamaniai dėl visuomenės nenaudėliai. Daug plepa — mažai veikia, ir gal dėlto kad mažai veikia, daug plepa. Savo užgauliojimais kitų pasirodo, kad jie neturi dorų žmoniškų jausmų. Nors-gi tie užgauliojimai taip prasti, taip žemi, kaip prasčiausias purvynas, jiems matosi, kad užgauliojant parodo savo išmintį ir išsiaukštinimą prieš kitus. Nieks neužgina to, kad jie moka purvinus žodžius drebti į akis ir doriausiems žmonėms, bet kad jų galvose ir darbuose menka ir tuščia tas taipgi nenaujiena. Aršiau su jais kaip su taja višta, kuri padėjus kiaušinį tuojaus šoka ant tvoros ir visa jiega savo "kuda, kuda" garsina svietui nuveikta darba. Sakau, aršiau su jais, nes višta visgi gera darba atlieka duodama svietui kiaušini, o ka socijalistai?!... Padeda ir jie, bet ne kiaušini, tik visokios rušies... išmatas ("Keleivį", "Kova" etc.) Toki išsitarimai, kaip pavadinti rinkima auku pas-

tatymui kursams bei apšvietimo tikslams namo "kirpimų avelių", — tai darbas lygus juodašimtiškai rankai, šąprotavimas vilko. Tak tika, kaip išsitarė kunigas Tumas, apie tokius veikėjus-žmones rusiškai: "dalše ne popiatyšsia, i nazad ne pojdioš", o išmintis taipgi "zazubrili"... sprask iš "Keleivio"...

Nesmagu iš šono žiurėti, kad mus lietuviai tokius žmones turi. Reiktu mums, kad visi musų butų naudingi pakol Lietuva pereina dabar taip svarbią studiją savo gyvenime, butent, atgijimą į lietuviškąją dvasią ir Europinės kulturos tautą.

Kunvidas.

CAMBRIDGE, MASS.

But lietuviu — o melsties lenkiškai — tai ir Dievas greičiau išklauso. Taip atsitiko pas mumis su šv. Juozapo dr-ja, susitvėrusia pirm trejų metų iš sulenkėjusių lietuvių Viln. ir Suvalkų gubernijų. Pradžioje toji draugija daug darbavos prie tvėrimo lenkiškos parapijos — kadangi tvėrės lietuviška — taippat neužmiršo: kaip kurie sąnariai net pilnai užsimokėjo į parapiją — visi meldžias vis tiek lenkiškai: kaip tai Zenonas Kazlauskas, iš Lietuvos Liškavos parapijos, Suvalkų gub., pilnai užsimokėjes į lietuvių parapiją — vaikus gi savo krikštija pas lenkus; Stanislovas Tataronis Viln. rėdybos, dabartinis pirmsėdis aukščiau minėtos draugijos — mišių šventų klauso nedėldieniais lietuviškoj bažnyčioj — bet mišparų ir stacijas eina lenkiškon bažnyčion, mat sako, prie šv. Juozapo dr-jos priguli visokios rušies warcholų (warcholais vadina susipratusius lietuvius) tai Dievas greičiau išklausys — draugija pasiliks lenkiška. Suorganizavo net iš sulenkėjusių skundą ant klebono pas Jo Malonybę Antvyskupį, kad persekiojąs lenkbernius Vil. ir Suv. guber. Nesusipratusių skaitlius, po tiek gražių prakalbų p. Vanagaičio, "Saulės" gerb. delegatų kun. Tumo ir Olšauckio ir kitų nyksta ir skundas, tapo prašalinta — nepasisekė lenkeliams. Vis tačiaus lietuviai tųjų dviejų guber. skaitosi "Bracia Polacy", nes laikraštyje "Gazeta Bostonska" juosius vadina "Bracia Litwini". Ka tik norit Lietuvos didvyriai kalbėkit, ką tik norit visi liakraščiai rašykit, o vis-gi sulenkėjęs lietuvis melsis lenkiškai — ba jisai netur jokio apšvietimo, tiki į lenkų kalbą o ne į Dievą.

Grįžtu prie minėtos draugijos: pereitus metus septynios lietuviškos So. Bostono draugijos kvietė šv. Juozapo dr-ją dalyvaut Žalgirio apvaikščiojime — atsisakė. Kadangi lenkai kvietė ant tojo apvaikščiojimo, ir jei neagitacijos susipratusių žmonių tikrai butų nutarę: vėliau tos gi septynios draugijos kvietė sykiu dalyvaut "Columbus" day", vėl atsisakė. Vos-ne-vos iš trečio karto nutarė dalyvauti pašventinime Lowell'io lietuviškos bažnyčios ir tai butų nenutarę, jeigu So. Bostono dr-jos nebut pastatę "ultimatum": neisit dabar su mumis, ir męs pas jus bažnyčios pašventinime nedalyvausime.

Štai 22 d. spalio lenkai užkviečia savosios bažnyčios pašventinimo iškilmėn, kuri atsiliko 29 d. spalinio. Čia netik kad nutarė dalyvauti, bet ir melsties lenkiškai tą dieną. Na ir šaukė "po panskie", kad net svetimtaučiai klausėsi ir klausė vienas kitą: "what is the matter with the Polish people?" Taip tai dedasi su musų Šv. Juozapo dr-ja. Tas pats ir su tųjų gubernijų jaunuomene. Kur tik susieis, tai vis lenkiškai. Kokia atmintis Jums laukia, mieli tautiečiai ir tautietės? Kokios bausmės verti esate, už tokį išsižadėjimą savo tėvų kalbos? Kad sakytume nėra kas skelbia lietuvišką žodį, gi dabar Cambridgiaus lietuviai, ypač šiais laikais, tuo visai negali skųsties. Tai kokį išsiteisinimą galite turėti? Nesupratimas savo padėjimo — daugiau niekas.

Cambridgietis.

UTICA, N. Y.

Kadaisia girdėjau cicilikus kalbant buk už 10 metų lietuviškus Amerikoje Romos bernus, suprask katalikus, galima bus ant pirštų suskaityti. Nežinau kas atsitiks su cicilikais, bet katalikų skaitlius nuolatai auga. Šitai pas mus, kada prieš 10 metų vos kelios lietuviškos šeimynos čionai tebuvo, dabar jau musų skaitlius ant tiek pasidaugino kad pajiegėme sutverti netik dvi draugiji bet net parapiją. Pereitą pavasarį atvyko pas mus kun. A. Degsnis, užsiėmė parapijos organizavimu ir šitai dabar jau turime kleboniją ir bažnyčią, kurią iškilmingai pašventinome 22 d. spalio mėn. Pašventinimas turėjo atsilikti anksčiau, bet kadangi Jo Malonybė kunigas Vyskupas susirgo, pašventinimas musų bažnyčios buvo du kart atidėtas ir dabar 22 d. spalio mėn. Pašventinimo Apeigas atliko, vyskupo delegatas, Mgr. Lynch, šv. Jono parapijos klebonas. Ant iškilmės atvyko daugelis kunigų: buvo sekantieji: kun. V. Varnagiris iš Brooklyn, N. Y. Jis pasakė mums gražų pamokslą. Kun. J. Kasakaitis iš Rochester, N. Y. kun. J. Žydanavičius iš Amsterdam, N. Y., kun. J. Kuprelis, iš Rome, N. Y., kunigai: J. Laski, L. Muszynski, F. Quin O'Connor, F. Lechner, J. Formia, Smith, Bogen, Kelly iš Utica, N. Y. kun. F. Plaza New York Mills, N. Y., kun. Lnicki, Herkimer, N. Y., kunigai Rusin ir Fijalkowski iš Syracuse, N. Y.

Laike šv. Mišių, kurias giedojo pats Monsignoras Lynch, lenkiškas šv. Trejybės choras labai gražiai pagiedojo. Iškilmėje dalyvavo dvi vietinės lietuviškos draugijos; šv. Kazimiero ir šv. Antano, o taipgi iš Utica ir iš apielinkinių miestelių lenkiškos draugijos.

Laike Mišių vaikai ėjo prie Pirmutinsė šv. Komunijos. Visa iškilmė atsibuvo labai gražiai. Garbė už tą viską gerbiamajam kun. Kleb. Degsniui ir visiems Uticos lietuviams.

Ten buvęs.

HAVERHILL, MASS.

Haverhillis nedidelis miesčiukas, bet darbininkų ekonominės sąlygos neblogiausios, t. y. darbas gaut nesunku ir vidutiniški uždarbiai, nes nuo $1.50 iki $4.00 į dieną. Haverhill'o gyventojai susideda iš įvairių tautų, tarp kurių pusėtinas burelis yra ir lietuvių.

Lietuviai čia apsigyvenę jau nuo keliolikos metų. Turi kelias draugijas, tarp kurių jau nuo penkių metų gyvuoja ir Šv. Jurgio parapija. Parapiją turime, bet bažnyčios dar ne, ir, žiurint iš šalies, vargiai kada turėsim savo lietuvišką bažnyčią, o tai dėlto, kad geresnieji parapijiečiai gavę saliuno 'laisnus', atsisako nuo abelnų visuomenės reikalų, pasiteisindami, kad jie esą užimti savais reikalais, kiti, geri parapijiečiai, nors labai geidžia pasistatyti lietuvišką bažnytėlę, pavelyja šeimininkauti laisvamaniams, kurie komiteto vietos užima. Mat laisvamaniai, pavertę didžiąją dalį parapijiečių savon pusėn, ir vieton bažnyčios nori pasistatyti svetainę, kuri, laisvamanių nuomone, didesnę naudą atneš negu bažnyčia. Lenkai nors jų skaitlius nedidesnis kaip ir lietuvių, šiais metais pasistatė naują murinę bažnyčią.

2-tra d. rugsėjo atsilankė su prakalbomis p. Vanagaitis. Kalbėjo trumpai. Nurodė vokiečių fanatišką patrijotizmą, paaiškino etnografišką ir politišką Prusų Lietuvos padėjimą. Gavo "Birutės" aštuonis prenumeratorius.

29-tą d. rugsėjo atsilankė gerbiamieji svečiai "Saulės" delegatai kun. J. Tumas. Kun. K. Olšauskas nebuvo. Pakalbėjo vienas tik kun. J. Tumas trumpai bet gana rimtai. Aukų "Saulės" namams surinko $27.00.

T. D. Girgždauskas.

ELIZABETH, N. J.

Spalio 8 d. čionai atsilankė kun. Tumas. Per sumą ir per mišparus sakė pamokslą. Per sumą sakė pamokslą prie Evangelijos pritaikintą. Mišparus atlaikė kun. Jakaitis. Žingeidų pamokslą apie vaikų auklėjimą pasakė garbus kun. Tumas. Blogus auklėjimo budus taip kalbėtojas vaizdžiai apsakė, kad pačios moterėlės iš savo klaidų gražiai pasijuokė.

Jonelis.

Svečiai nebuvėliai buvo čia 19 d. rugs. ir laikė prakalbas, kaip ir visose parapijose, rinkdami aukas "Saulės" namams Kaune. Linksma buvo girdėti tokias naudingas ir pamokinančias prakalbas, bet pas mus lietuviškų inteligentų nėra, tai gerų prakalbų retai kada girdime Štai 23 spalio 147 kp. cicilikų susivienijimo, su lenkais cicilikais parengė prakalbas. Prisirinko salėn nemažai žmonių. Manė ko naudingo išgirsti. Pirmas kalbėtojas buvo lenkas Slovik. Kalbėjo pagal cicilikų rolę ir buvo daug lietuvių kurie nieko nesuprato, nes nemoka lenkiškai, paskui kalbėjo Jonas Perkunas. Iš pradžios da pamaži griaudė pliovodamas ant katalikų ir dvasiškijos; paskui pradėjo varyt diskusijas apie patį Dievą, išjuokdamas kad Dievas sutvėrė žmogų ir jis turi dirbti sunkei o uždirbęs pinigus atiduot, tai yra: užsimokėt į krautuvę ir bučernę už valgį o jam vėl nieko nelieka. Kur yra tas Dievas? Atveskit jus man Jį; aš Jį apspiaudiju, nukryžiavosiu. (Nenorėtumėm korespondento žodžiams tikėti, kad sveiku protu žmogus galėtų taip žemai nupulti. Ant nelaimės, taip yra. "Kovoje" pats tų žodžių autorius kaip tik tą patį skelbiasi. Red.). Visi žmonės salėje sukilo išeiti laukan. Tik Jonas Perkunas tepaliko beburnuodamas su keliais cicilikais. Nevienas iš musų dabar matome, ką męs galim išmokti nuo tokių prakalbų.

Darbininkas.

ROCHESTER, N. Y.

Šitame dideliame mieste yra graži lietuvių kolonija. Vietinė lietuvių bažnyčia — gražus naujas muro triobesys. Už ką labiausiai vietinius lietuvius pagirtina, tai už tai, kad bažnyčia statydami sykiu po tuo pačiu stogu pasistatė ruimingą mokyklą. Yra dabar vieta susirinkimams, knygynėliui įsteigti, prireikus-gi mokyklos nesunku bus lietuviškoji mokykla įsteigti. — Klebonauja čionai kun. Juozapas Kasakaitis, baigęs mokslus vietinėje šv. Bernardo seminarijoje.

Nunai šv. Bernardo seminarijoj mokinasi du klierikų: pn. J. Abromaitis, Albany vyskupijos, ir pn. Augustinas Petraitis, Springfieldo vyskupijos.

— Spalio 13 d. čionai lankėsi kun. V. Bartuška, Ph D. ir kun. J. J. Jakaitis, kursai atlaikė šv. Rožančiaus pamaldas. — Spalio 15 d. šv. Mišias atlaikė ir pamokslą pasakė kun. Bartuška.

Žinnešys.

WORCESTER, MASS.

Spalio 12 d. apleido šį miestą išbuvęs tris mėnesius prie kun. Bukavecko už vikarą kun. Dr. V. Bartuška. Per tą tik trejetą mėnesių žmonės spėjo pamylėti jauną kunigėlį ir skaitlingai rinkdavos klausyti jo pamokslų. Nors jisai nespėjo su daug žmonių susipažinti, ale tie, kurie jįjį pažinojo, tikrai gerbė ir liudna širdžia palydėjo iki traukiniui. Išleisti mus gerbeną vikarą atvažiavo jo draugas kun. Jakaitis, kursai jį traukiniu palydėjo į taip tolimą kelionę, į Chicago. Te jam Visagalis duoda stiprybę pasidarbavus tarp Chicagiečių sugrįžti vėlei pas mus.

Lengvapėdis.

WILKES-BARRE, PA.

Darbas naujoje bažnyčioj vis slenka pirmyn. Nunai jijė išvidaus dabinama. Augšti pilioriai marmuro imitacijos spalva, didžiai priduoda magnifikališkumo visai bažnyčiai. Pamaldos ligšiol buva senojoj bažnytėlėje.

Wilkes-Barre'je yra skaitlinga lietuvių naujokynė. Daugumas dirba anglių kasyklose, ale esama ir biznierių, clerk'ų, agentų įvairių kompanijų. Yra čionai net daktaras lietuvis, Varnagiris, kursai turi savus namus ir žinomas, kaipo sąžiningas gydytojas.

Lietuvių bažnyčioj klebonauja kun. V. Visgirda, prie kurio išstatyta puiki mūro bažnyčia. Vietinis bažnytinis choras yra pusėtinai prasilavinęs.

Šitame mieste yra "Draugo" spaustuvė kuri vartoja naujausio patento mašinas.

Jonelis.

J. P. Morgan ir Andrew Carnegie. Šie du plieno karaliukai yra kaltinami sutvėrime plieninio trusto United States Steel Corporation, prieš kurį dabar Jungtinių Valsčių valdžia veda bylą.

IŠ AMERIKOS.

Orlaiviu per Atlantiką.

Washington, D. C. Admirolas Leutze rengia laivus, kurie bus priduoti sekti poną Vanimaną, kuris Atlantic City'je ruošiasi su milžinišku balionu skristi per Atlantiką. Jis pradės kelionę nevėliau kaip lapkričio 15 dieną.

Dideli gaisrai.

Brooklyn, N. Y. Čia sudegė H. Kranutz & Co. elektrikinė įstaiga; gaisro padaryti nuostoliai siekia $100.000.

Pačiame New Yorke sudegė automobilių stotis, kur nustoliu padaryta taip-gi ant $50,000.

Amerikonai prieš Rusiją.

New York, N. Y. Įvairių tikėjimų dvasiškiai padavė prašymą prezidentui Taftui, kad pastarasis Amerikos piliečių vardu užprotestuotų prieš rusų carą už persekiojimą žydų, esančių Amerikos piliečiais.

Susirinkime kalbėjo keletas Amerikos diplomatų, kaip va, Oscar Strauss,, buvęs ambasadorius Turkijoj, Andrew D. White, buvęs ambasadorius Peterburge, ir kiti. Visi aštriai nupeikė caro politiką ir šaukė amerikonus reikalauti savo valdžios, kad jeigu Rusija nenorės išpildyti Amerikos teisingų reikalavimų, pertraukti su Rusija visus buvusius ryšius ir sutarimus.

Artie McManigal slepia veidą.

Los Angeles, Cal. Kada Artie McManigal buvo vedamas iš prokuroro raštinės į kalėjimą jį norėta nufotografuoti, bet kaip tik McManigal spėjo patėmyti fotografistą — su skrybėle pridengė veidą. Kodėl jis tą daro — pasilieka slaptybėj.

McManigal, kaip jau žinoma, yra kaipo vienas iš svarbiausių liudytojų prieš brolius McNamaras. Kaltinantieji brolius McNamaras tvirtino, kad McManigal žino labai daug piktadaryščių prieš McNamaras ir bijosi jas visas apskelbti ir dėlto jis it gėdisi viešai rodyties. Gi McNamarų apginėjai aštriai užgina tą paskalą ir tvirtina, kad McManigal yra pirmos rušies kriminalistu ir savo suklastuota "išpažinte" tik nori pats išsigelbėti nuo kartuvių.

Žemės drebėjimai atrado auksą.

Tacoma, Wash. Rugsėjo ir Spalio mėnesiuose buvę dideli žemės drebėjimai Alaskoje atidengė neapsakomai didelius gamtos turtus — turtingas aukso kasyklų gįslas. Vietomis buvo išmesta su aukso ruda akmenis, kurie apkainuota po $15,000 ir daugiau.

Majoras žada turgavoti ir mėsa.

Indianapolis, Ind. Šio miesto majoras Shank, po pasekmingam turgavojimui bulvėmis, žada pradėt turgavoti ir mėsa, fruktais ir kitais valgomų daiktų produktais. Jis tikisi ant visų produktų numažinti kainas nuo 25% iki 30%.

Benebus tai naujausias budas kovai prieš trustus.

Batistų pastorius apkaltintas.

Boston, Mass. Baptistų pastorius Clarence V. T. Richeson likosi apkaltintas nunuodijime panelės Avis Linnell iš Hyannis, Mass. Sakoma Richeson Linnel'iutę mylėjęs ir žadėjęs su ja apsivesti; kadangi ji buvo nors ir labai graži, bet neturtinga, jis nusprendė apsivesti su kita, Violette Edmund, nors buvo už jį senesnė ir ne taip graži, bet turtinga. Kada Richeson su Violette Edmund'yte rengėsi jau prie vestuvių, vieną subatos vakarą maudyklėse rasta negyvą Linnell'iutę. Betyrinėjant pasirodė, kad ji likosi užnuodyta. Tuoj' priparodyta, kad Richeson kaip tik tą vakarą pirkosi aptiekoje nuodų, neva šuns nunuodyjimui. Jis dabar sėdi kalėjime ir laukia teismo.

Socijalistai laimėjo.

Los Angeles, Cal. Pabaigoje spalinio mėnesio čia atsiliko pirmieji miesto valdininkų rinkimai. Daugumą balsų likosi nominuotas majoru socijalistų kandidatas Job Harriman, advokatas, kuris yra ir brolių McNamarų apginėju. Harriman gavo 9703 balsus, kuomet jo svarbiausias priešininkas Geo. Alexander, republikonas, gavo tik 9206 balsus. Išviso ant majoro buvo keturi kandidatai. Kiti socijalistų kandidatai taip-gi gauna daugiau balsų.

Didžiausia moteris.

Chicago, Ill. Panelė Gertruda Burk'iutė yra didžiausia moteriškė ant svieto. Dabar ji turi 22 metu ir sveria 825 svarus; 5 pėdų ir 7 colių didumo. Kada ji užgimė sverė 15 svarų; gi 8 metų svėrė jau 250 svarų.

Laivyno paroda.

Pradžioje lapkričio mėnesio New Yorke atsibus Jungtinių Amerikos Valsčių karišku laivų paroda (manevrai).

Busianti tai didžiausia karo laivų paroda, kurią aplankys ir prezidentas Taftas ir apžiurės, kaip drutas amerikonų laivynas, kurį Europos valstybės baigia nustumti į ketvirtą eilę.

Pirmasis sniegas.

Wilkes-Barre, Pa. Spalinio 2 d. čia pasirodė pirmasis sniegas. Žiema artinasi.

DRAUGAS

(THE FRIEND)

Katalikiškas Laikraštis Pašvęstas Amerikos Lietuvių Katalikų Reikalams.

— Organas S. L. R. K. A. —

Išeina iš Wilkes-Barre, Pa., kas ketvirtadienis.

A. L. R. K. K. Sąjunga – Leidėjai

Kun. A. Kaupas — Redaktorius

Visas korespondencijas ir kitokius raštus reikia siųsti pas

Rev. A. Kaupas,
34 Church St., Pittston, Pa.

Visus pinigus, ar tai prenumeratos, ar tai už "džabsus" ar už apgarsinimus ir t.t. reikia siųsti tokiu antrašu:

"DRAUGAS"
314 E. Market St.,
WILKES-BARRE, PA.

Ar bus tai spauzdinimas konstitucijos, ar plakatų, ar tikietų ar kitokie į tat panašus reikalai, reikia visados kreipties tuo pačiu antrašu:

"DRAUGAS"
314 E. Market St.,
WILKES-BARRE, PA.

Redakcija pasilieka sau teisę taisyti, trumpinti arba atmesti visus prisiunčiamus raštus.

Laikas ir vieta raštų talpinimo pridera nuo redakcijos.

Atmestieji rankraščiai nėra grąžinami redakcijos lėšomis.

Rašyti reikia tik ant vieno puslapio, paliekant plačius tarpus tarp eilučių. Popieros nėra ko gailėties, nes korespondentams ir bendradarbiams rašant ant abiejų pusių, da-gi smulkiomis raidėmis, redakcijai labai dažnai prideina perrašinėti atsiųstus raštus

Norint, kad raštas tilptų artimiausiame numeryje, rankraštis reikia pristatyti spaustuvėn ne vėliau, kaip 9 valandą išryto antradieryje (utarninke).

Neseniai iš Rymo išėjo labai svarbus dokumentas apie bažnytinių nuosavybių užrašus. Žinome, kiek ligšiol budavo nesusipratimų parapijose už tuos užrašus. Nereikia manyti, kad lietuviai pradėjo tąsynes po teismus už bažnytines nuosavybes. Tas tąsynes jau seniai pergyveno airiai, vokiečiai ir kitokios tautos. 'Niezależnas' judėjimas buvo ir tarp airių, ir to judėjimo likučiai yra šen-ten užtinkami ligšiol (pav. Rochester'yje yra airių parapija, kuri priklauso ne nuo vietinio vyskupo, bet tiesiok nuo Rymo). Pastaraisis metais subruzdo lietuviai (Scranton, Shenandoah, Mahanoy City), prancuzai (Maine'o valstijoje), lenkai (Nanticoke), slavokai (Homestead) ir kitokie jauni ateiviai. Kiek iš tokių nesusipratimų išeina pragaišties, — moralės ir piniginės — žino visi, kuriems teko įsimaišyti į juos. Todėl interesuoti vyskupai užklausė galop Rymo, kaip čia padaryti, kad šitokius nesusipratimus prašalinus. Taigi neseniai Rymo dvasiškoji vyriausybė nusprendė nutildymui vaidų už parapijų nuosavybes šitokius dalykus:

1. Rupinties, kur galima, inkorporuoti paskirias parapijas taip, kaip jos yra inkorporuojamos New York'o valstijoje.

2. Kur valstijos įstatymai priešinasi paskirių parapijų inkorporacijai, ten lai buna sistema, vadinama "corporation sole" (diecezijos vyskupas atstovauja visas bažnytines nuosavybes. Taip yra, pav., Illinois valstijoje) — bet vyskupas turi atsižiurėti sąžiningai į savo konsultorių nusprendimus.

3. Sistema "fee simple", prie kurios vyskupas yra pilnu bažnyčių savininku, turi buti panaikinta.

New York'o valstijos įstatymai riekalauja, kad katalikų parapijos butų inkorporuojamos šitaip: Parapijos turto globėjais yra penki asmens — vietinis vyskupas, generalis vikaras, klebonas ir du svietiškiai, renkami kasmet iš parapijiečių tarpo. Tie penki globėjai ir valdo visą parapijos turtą. Bet kai-kuriose valstijose, pav. Pennsylvanijoje, tokia inkorporacija priešinasi svietiškiems įstatymams — todėl bažnytinės nuosavybės budavo užrašomos, arba tiesiok ant vyskupo ("in fee simple") arba vyskupas budavo daromas "trustee". Kas supranta gerai įstatymus, tas žino, jog "trustee" nėra savininku, jog neturi jokios galybės ant pavestųjų jojo globai turtų. Tečiau kai-kuriose vietose žmonės (pav. Scrantono lietuviai) gerai nesuprato įstatymų. Jiems rodėsi, kad jeigu kas yra "trustee", tai tas ir savininku — jeigu pav. kokios bažnyčios "trustee" yra vyskupas, tai tuo pačiu bažnyčia esanti ne parapijos, bet vyskupo. Už tą nežinojimą ar nesupratimą scrantoniečiai užmokėjo brangiai, besipykdami tarp savęs ir besitąsydami po teismus.

Dabar, kuomet Pennsylvanijos augščiausias teismas parodė, kaip ant delno, jog "trustee" — ar jis bus vyskupas, ar angliakasys ar smuklininkas — nieko negali turėti prie parapijos nuosavybės, ir kuomet nusprendimas iš Rymo liepė panaikinti "fee simple", prisieina tik laukti, kol ypatingos komisijos arba kitokie kompetentiški tribunolai įves vienodą tvarką į visas parapijas. Išnyks tuomet vaidai. Pradėtos teismuose bylos akyveizdoje šitų faktų turi buti sustabdytos.

Spalinio 29 d. numirė staiga Newjorkinio dienraščio "The World" leidėjas ir redaktorius — Joseph Pullitzer. Daugelis laiko jį "geltonosios spaudos" įsteigėju. Tai-gi verta šiek tiek parašyti apie šitą žmogų, kursai Amerikos dienraštijoje buvo nemažai atsižymėjęs.

Pullitzer gimė 1847 m. Budapeste iš tėvo žydo ir motinos katalikės. Dar vaikiščiu budamas atvyko į Ameriką. Atsiradęs New Yorke, turėjo tik vieną franką kišeniuje. Dirbo pradžioje restauracijoje, paskui nuvažiavo į St. Louis, kur turėjo tą patį užsiėmimą, vėliau per dvejus metus kurė pečius garlaivyje, plaukiančiame tarp St. Louis ir New Orleans. Tuo tarpu kilo savytarpė karė, ir jaunas Pullitzer tuojau įsirašė į vokiečių pulką Unijos armijoje. Pasibaigus karei, jis sugrįžo į St. Louis ir tapo reporteriu, o vėliau ir savininku vokiško savaitraščio. Apie 1870 m. pradėjo kišties į politiką ir stojo prieš gen. Grant'ą. Jo rupesčiu tapo išvilktos aikštėn didelės suktybės prie rinkimų. Tuo pačiu laiku Pullitzer nupirko viena po kitam du St. Louis'o dienraščiu: "Post" ir "Dispatch" ir, suvienijes juos kruvon, pradėjo vaidinti ižymią role politikoje. Netrukus St. Louis'e buvo jam perankšta. Išsikraustė į New Yorką, kur nupirko dienraštį "The World", kursai dabar yra žinomas visame pasaulyje.

Nabašnikas iš mažų dienų turėjo silpnas akis, o pirm dvidešimts metų visai apjako. Tečiau dienraščio nepaleido iš savo rankų. Įvairus sekretoriai suteikdavo jam paskiausias žinias ir surašydavo jo pastabas. Neregys — redaktorius žinojo gerai žemų minių psichologiją, tai gi mokėjo pataikauti ieškantiems sensacijos skaitytojams. Pigus "World", išeinąs po keletą sykių per dieną, vis naujuose rubuose ir įvairiomis spalvomis (geltona, raudona ir t.t. — iš to vardas "geltonasis dienraštis"), labai prasiplatino tarp žmonių, kurie nori daug žinoti, bet neturi laiko giliau mąstyti ir svarstyti. Įtempimo laikais — pav. pra sidėjus ginčams už aukso ir sidabro valiutas arba karės su Ispanija metu — Pullitzer'io dienraštis turėdavo milijoną su viršum skaitytojų. Neapsiėjo ir be pamėgždžiotojų. Didžiausiu seno Pullitzer'io lenktininku pasirodė Hearst su savo sensacijų pilnais dienraščiais New Yorke, Bostone, Chicago'je ir San Francisco'je. Tokiu budu atsirado "geltonoji spauda", kuri amžinai skelbia labai įdomias žinias, kurios tečiau niekad nėra aptvirtinamos faktais. "Juodosios rankos" organizatoriai suimti! Plieno trustas tuojau bus suardytas! Amerika stos karėn su Vokietija už Filipinus! Prof. Loeb padarė iš negyvos medžiagos gemalą gyvojo organizmo! Vaistai nuo vėžio išrasti! Miesto viršininkai apsivogė! Evelyn Nesbitt taps didelė artistė! Caruso pasielgė nedailiai bezdžionių tvarte! Rockefeller'iui vėjas nuputė nuo galvos peruką! Ir t.t. ir t.t. Faktų iškraipymas, žinių perdėjimas, šokinėjimas nuo vienos sensacijos prie kitos — tai geltonoji spauda. Klaidos atitaisymo ten nerasi; pirmneg pirmoji sensacija tapo užmiršta, jau atsirado nauja... Ir taip skaitytojai yra laikomi nuolatos nervų įtempime ir neįstengia niekados suprasti pilnai ir aiškiai bėgamųjų atsitikimų svarbos. Geltonoji spauda gimdo minios protą ir dėlto yra visuomenei kenksminga.

Iš lietuvių laikraščių geltonosios spaudos dvasia yra labai persiėmęs "Keleivis", "Saulė" su savo "Baltruviene", "Laisvė" su savo pamokinimais apie meilę ir "Kova" su savo "affidavitais" bando žaisti ant savo skaitytojų žemų jausmų. Tai ir-gi "geltonieji".

Įdėdame p. Kl. Jurgelionio laišką, išaugšto pastebėjome, jog "Encyclopaedia Britannica" nėra tokia nekalta, kaip p. Jurg. rodosi, P. Jurg., kaipo neteologui, da-gi stovinčiam artimuose santykiuose su prieškatalikiška "Laisvaja Mintim", žinoma, labai malonu klausyties apgynimų to veikalo, kuriame tiek neteisybių apie katalikybę. P. Jurg. gal bus įdomu išgirsti 'Britannicos' redaktoriaus p. Chisholm'o, prisipažinimą (New Yorkiniame "Times'e", Oct. 15), jog jojo enciklopedija nėra katalikiška, nes Anglija nėra katalikiška, todėl nebuvę nei reikalo katalikiškus dalykus aprašinėti iš katalikų regėjimo punkto, vadinasi, užtekę aprašyti juos taip, kaip į juos žiuri protestonai ir netikėliai. Taigi pats redaktorius viešai skelbia jog "Britannicoje" veltu ieškoti bešališkos objektivės tiesos apie katalikų bažnyčios mokslą, apeigas, jų reikšmę ir kitus dalykus. O tai juk svarbu, kad aš bučiau aprašytas tokiu, kokiu aš esu ir jaučiuosi, o ne tokiu, kokiu manę mato mano neprieteliai, kurie manęs neapkenčia, mano dvasios nesupranta ir mano pasielgimus iškraipo. "Britannicoje" yra iškraipymai ne tik apie Mariją ir jezuitus, bet apie daugelį kitų dalykų. Tie iškraipymai yra išparodomi labai tankiai savaitraštyje "America", kurios — reikia spėti — p. Jurg. neskaito. O gaila, nes galėtų iš jos sužinoti daug objektivės tiesos trupinių.

Tiesa, London'o "Tablet" gina "Encyclopaedia Britannica", da-gi rekomenduoja ją pirkties. Dėlko taip daro — tas laikraštis pats geriausiai žino. Mums lai buna leista padaryti mažą analogiją:

Juk ir Chicagos "Katalikas" skelbia chicaginės "Aušros" paskaitas ir ragina katalikus jąs lankyti — ragina eiti į paskaitas net tuomet, kada jose yra kalbama prieš katalikų tikėjimą!

Žinia, buk koks tai Urbonas suėmė kun. K. Olšauską ir pastatė jį po 1000 dol. kaucija, apibėgo net Lietuvos laikraščius — netik lietuviškus, bet ir rusiškus. Žinia neteisinga. Kun. Olšauskas jokios kaucijos nestatė. Jokios bylos sausyje, kaip tai skelbia Urbono "Žemaitis", nebu.s Kun. Olš. jau namie, Kaune, iš kur vargiai kas iškrapštys jį į Pottsvillę.

Prie progos apie Urbono "Žemaitį". Kas skaitė 'Saulėje' ištraukas iš to, atsiprašant, laikraščio, ir kas matė Barono "Griausmą" (paskui "Lietuvių Žinias") ir kas pažiurėjo į Chicagos ciciliko laišką, kurio facsimile tilpo praeitame "Draugo" numeryje, tas tuojau gaus nuomonę, kad pusgalvis, nemokytas "kunigužis" ir cicilikas — tai geriausi draugai: mat visi stovi ant vieno ir to paties žemo išsilavinimo laipsnio.

Mums labai gaila, kad musų darbininkas, belaužant formas, sugadino musų raštelį, kurį buvome padėję viršui ciciliko raštelio, ir apie šešta dalis laikraščio išėjo su klaida, iki tą patėmyjo užveizda. Bešališki skaitytojai dovanos mums tatai, nes raidžių statytojai tankiai padaro klaidas, už kurias, žinoma, redakcija negali atsakyti. Ana, praeitame numeryje Redakcijos Pastabose buvo įdėta apie Ferrero' **esemelas modernas.** Turėjo buti: **escuelas modernas.**

Vilniaus "Viltis" vėl grįžta prie "ystės", kurios iš tolo bijodavosi. Pirmiau rašydavo: lenkybė, katalikybė, krikščionybė, o dabar — lenkystė, katalikystė, krikščionystė...

Kas tai? Vėl vėjas paputė iš kitos pusės?...

Toji pati "Viltis" jau seniai buvo išmetusi **velionį** ir pavadavusi jį tai **nabašninku,** tai **nabaštiku,** išvarė **nabašnika** laukan ir pasišaukė atgal **velionį,** kuri tečiau vadina vieną sykį velionim, kitą sykį — veliuonim.

Tai ir susekk, sveikas, lietuvių kalbos paslaptis!

Vilniuje pasirodė pirmutinis "Aušros" numeris. Šis laikraštis eina katalikiškoje dvasioje ir yra pašvęstas lietuviams rytiečiams (Vilniaus gub.) šviesti. Pravertėtų jisai praplatinti ir tarp Amerikos "pošedšių", kurių ir pas mus juk netruksta.

Badai Herbert Spencer pasakė, kad revoliucija pati per save neneša gerovės visuomenei, vadinasi blogo padėjimo nepadaro geresniu. Negeras buvo Abdul Hamid — kilo revoliucija ir sultonas tapo numestas nuo sosto. Valdžios vadeles paėmė į savo rankas jaunaturkiai. Jau treji metai sukako, kaip jie šeimininkauja Turkijoje, bet žmonių padėjimas neikiek nepagerėjo; atpenč, nuėjo blogyn. Negeras buvo Manuelis — pasileidelis, aikvotojas — numetė jį nuo sosto. Bet ar Braga ir Arriaga geresni? Anaiptol! Portugalams dabar blogiau, nekaip buvo prie senosios tvarkos.

Ir kaš šioje valandoje valdo naują respubliką? Prezidentas Arriaga fanatiškai nekenčia tikėjimo ir bažnyčios. Ir tokį žmogų padarė galva krašto, kursai iš senų senovės yra katalikiškas!... Portugalijos premiero vardas — Joao Chagas. Kas jis? — Pirm revoliucijos spal. 5, 1910 m. jis buvo žinomas, kaipo besąžiningas intrigantas ir drąsus šantažistas (vartojame šitą prancuzų žodį, paaiškindami, jog šantažu vadinasi išgavimas pinigų gąsdinimu — angliškai black mail). Jis mokėdavo įsiknisti į namini augštesnių žmonių gyvenimą ir, turėdamas aštrią plunksną, pataikydavo sukelti skandalus spaudoje. Jo visi bijodavosi ir išsipirkdavo tai pinigais, tai įleidimu į salonus.

Žingeidingas yra vienas atsitikimas jojo gyvenime. Karaliaus Carlos'o premieras Franco išgirdo kartą, kad republikonai rengia revoliuciją. Tuojau paleido šnipus susekti revoliucijos rengėjus. Veltu! — Šnipai tik tiek tegalėjo sužinoti, jog vaikščioja paskala, kad bus netrukus revoliucija — daugiau nieko. Tuomet Franco griebėsi ypatingo budo atidengti suokalbį. Jis žinojo, jog vienas karščiausiųjų republikonų, Joao Chagas, yra iki ausų įsimylėjęs į vieną aktorę, kuri savu keliu, matydama po savo kojų tituluotus bajorus ir net karalius, šaltai apsieidavo su neturtingu republikonu. Aktorę nesunku buvo prikalbinti sueiti į artesnius santykius su Chagas'u ir pamaži išgauti iš jo revoliucijonistų paslaptis. Taip ir padaryta. Galop vieną vakarą — buvo tai 27 d. sausio — Chagas karštai atsisveikino su savo mylimaja, sakydamas, kad ryto bus revoliucija ir kad jis yra paskirtas prie svarbaus uždavinio. Ant rytojaus revoliucijos nebuvo, nes Franco anksti rytą ant greitosios sumainė pulkininkus kelių pulkų, o už kiek laiko laivas vežė jau ilgą virtinę revoliucijonistų į Portugalijos valdybas Afrikoje.

Apkaltintas draugu, kad išplepėjo apie suokalbį, Chagas atvirai prisipažino, kad nieko kito nepadarė, kaip tik kad pasidalino paslaptim su aktore. Už tai pasiryžo pats save atsakomai pabausti. Gan tiek, kad draugai rado jį pabaigusį rašyti testamentą ir revolverį šalia jo. Bet Chagas nenusišovė. Ištrėmime jis gyveno, kaip kunigaikštis, už pinigus, kuriuos republikonai buvo sumetę revoliucijos reikalui. Dabar karbonarai atvirai kalba, kad pernykštė revoliucija nusisekė dėlto, kad Chagas tuomet sėdėjo kalėjime ir nieko apie ją nežinojo.

Bet juodiems šantažistams ir drąsiems intrigantams sekasi. Joao Chagas tapo padarytas Portugalijos ministerių pirmininku, vadinasi, tikruoju naujos respublikos valdytoju!

Respublika yra geras daiktas — iš daugelio atžvilgių daug geresnis už monarchiją — bet bėda, jeigu viršų joje paima juodi, žemi ir besąžiningi elementai.

Šioje valandoje revoliucija verda Kynijoje. Ir tenai yra kalbama apie respubliką. Jeigu respublika įvyks, tai reikia linkėti, kad joje paimtų viršų teisingi vyrai, mokantis paguodoti svetimą sąžinę ir svetimas teises.

JONO SUTKAUS EILĖS.

Rugpiučio 11 d. buvo metinės sukaktuvės nuo mirties Jono Sutkaus. "Draugo" vol. II po 308 b. buvo pilniausia ir teisingiausia paduota jojo biografija, nes sulyg paties nabašniko prisipažinimo keliomis tik dienomis prieš mirtį. Kiti laikraščiai pasitenkino padavimu trumpos žinios apie jo mirtį arba ta proga pasinaudojo asmeniškiems dalykams.

Nabašniko raštų surinktų niekur nepasirodė. Jamjam numirus net jokių jojo naujų raštų nebuvo matyti apskelbtų, vien "Drauge" (vol. II p. 358 b.) paduoda ma giesmė apie šv. Panelę.

Pas mane randas keletas jojo prozaiškų sentimentališkų feljetonėlių, kuriuos spaudon prirengus apskelbsiu visuomenei. Šiuomi kartu paduodu jojo eiles, kurios tilpo Seiniškių klierikų, tuomet išeinančiame, rašytame mėnesiniame laikraštyje "Jaunuomenės Drauge"*). Visos tos eilės patalpindintos buvo po slapyvardžiu: "Jaunutis".

Kaip matome iš Jaunučio eilių, poeto-genijo nebuvo: eilės ne visai taisyklingos, mintis vietomis drabstyte išdrabstytos, neišdailintos, kai-kur jau per daug aiškiai matomi sensui reikalingi žodžiai bei išsitarimai, tik rimo ar ritmo dėlei. Žodžiu, tai yra taip vadinamieji poetų: "pirmieji bandymai", kuriuos retas musų **literatas** apsieina nebandęs rašyti. Pas Jaunutį tąsai bandymas, badai tesitęsęs dvejus ar trejus metus.

Vis-gi tose eilėse, nors rašytose jaunybės metu, randasi daug gražių minčių ir jautrių širdies užgautų stygų! Jąs skaitant jaustina daugiau, negu paprastas artificijališkas "eilių kalimas". — Štai Jaunučio poezija:—

---

*) Šita laikraštį sustabdė rektorius a. a. kun. Jonas Giedraitis paskutiniais savo gyvenimo metais.

Į Sapną.

Sonetas.

Kam skaudžiai gniuždinat mane
O, jus sapnai! sapnai gal visada
Iš jusų jurių lemta man kada
Išplaukti? ar žut tame tvane!
Jus spaudžiate man krutinę baisiai,
Nors siulot jus veidalus plačius
Į širdį pilat nuodus karčius
Ak! aitrųs jųs dailieji vaisiai...
Karštai bučiojat, kaip mylimoji
Sav' mylimą, savo mylimus svečius!
O sapne tuščias! ko kilnoji
Suliegusius mano plaučius.
Atstok! duok pasilsį man šventą
Arba atnešk, kas man yr' lemta!...

4-III-05.

Į Kova.

(Sulig Maironio: "Viltis laimingų laiku").

Šalyn nuliudimai, dusavimai skauduș,
Ką užmušat dvasią baisiai!
Ar mums kaip mergaitei dejuoti nuraudus,
Nors spaustų krutinę ledai?
Męs sunųs lietuvių, ką kardais žaibavo,
Ką gynė tėvynę brangiausiąją savo,
Ką mirė tarp karių linksmai!
Męs sunųs Bažnyčios! Kankintinių puota,—
— Štai paramos dvasios silpnos
Kryželį atstumsiu?! Jie taurę paduotą
Ant torturų gėrė lentos...
Rankas prieš kryželį kas krato
Tas Dievo galybės tikrai nesuprato!
Naktis jam visur visados!
Drąsiai, užtat, stokim į baisiąją kovą,
Kaip milžinas amžių baisus,
Bažnyčios, tėvynės sau meilę aprinkę vadovu
O, Viešpat, palaimink takus!
Kaip sentėviai eikim, kur šaukia tėvynė,
Švents kryžius ir viltis tai musų tvirtynė,
Kur meilė — kariavims smagus!

* * *

Veltui jus žodžiai skambate skardžiai,
Ant valandos kilnodami kru tinę...
Ir jus skaistieji veidalai?
Kodėl?!... jau slysta viltis paskutinė?!...

27-XII-04.

Jau šaipos pavasaris jaunas,
Jau bunda iš miego gamta,
Jau skamba ir linksmosios dainos,
Tik juodu apsupus rauda.
Įdubusiais skruostais jiem teka
Aitri ir karšta ašara,
Širdužės jaunos plaka, plaka...
Ar užtekės dar jiems giedra?
Juos dūmos, kai plieno priekalas
Prispaudė! Rudens debesų
Ką dungso, kur kraštas, kur galas?
Be saulės žydėt pervėsu!

* * *

Dvasiuks kilnojo mus iš miego:
Teskamb' pavasario balsai!
Prikelti mudu raudame dvieje,
Dvasiuks nutilo jis visai

Nešluostys jis mudviejų skruostų,
Apveizdoj tik tikivos vaistų!...

"Draugo" vol. II p. 358 b dar randame Jaunučio giesmę apie šv. Panelę. Toji giesmė tai Jaunučio, badai, geriausiai nusisekusios eilės. Jos randasi ir "Jaunuomenės Drauge", tik trumpesnės; paskutinis-gi pluoštas šitaip skamba:

Maldoje žmogaus ramumas!
Tavo, Motina, gerumas
Mums nuo Dievo teišprašo
Tą dalelę dangaus krašto!
Su ja lengvos bus karionės,
Su ja kančios bus malonios!...

Patmala.

Laiškas Redakcijai.

Pabaiga.

Tai-gi dėlto aš **Enc. Britannica** naudojuos, ir man ji yra didelis pamokinimas sistematizacijos, detaliavimo ir daugelio kitų apskritųjų ir spec. enciklopedizmo dalykų. Ir aš manau, kad, jeigu kas, šiandien rengdamas enciklopediją, nesimokintų be kitų ir iš **Enc. Britannicae**, tai butų jam didžiausias ir sunkiausias užmetimas.

Redagavimo dalykams **Enc. Brit.** yra vienas svarbiausių paveizdų. Bet kas dėl žinių, mūsų enciklopedija visai nebus vien tik **Enc. Br.** kompilacija. Iš 20-ties su viršum bendradarbių, kurie jau rašo musų enciklopedijon, vos kokie trįs naudojasi **Britannica**. Dauguma žinias semia iš kitų enciklopedijų ir kitų jiems žinomų gerų šaltinių. Kuo naudoties, tai jų liuosa valia (nors apskritai patartina yra Brockhaus'o **Konvers-Lexicon**, ypač kad rusų **R. Enc. Slovar** yra šito **Lexikono** versija). Originalius straipsnius mažai kas terašo, nes labai maža teturime mokslininkų. (Išviso visoje lietuvių tautoje tesuskaitytum kokius **tris ar keturis!**...).

Sulyg bešališkumo, tai tikrai užmetimas, kad jo nežiurime daugiaus negu keista yra girdėti! Mūsų didžių-didžiausias rupestis yra bešališkumą atsiekti, ir iki šiol juk neigi krisleliu prieš jį neprasikaltom, o jau užmetate šališkumą ar vienpusiškumą. Tai juk ir nesąžininga. Sakote, kad enciklopedija nebus katalikiška. Bet koks gali buti katalikiškumas ar nekatališkumas dalykuose, kur eina tik apie tai, kad du ir du yra keturi, kur konstatuojama tik grynai faktai? Apie tai ir Tamsta pats nesenai labai iškalbingai buvai rašęs **"Drauge"**. O tikėjimo dalykuose, — na-gi apie juos kviečiam rašyti ne kokius atskalūnus, bet **"Ateities"** vedėjus. Juk tai, man rodos, galėjo but pakaktinas užtikrinimas, kad apie tikėjimą, visus su juo besirišančius dalykus ir apie Katalikų Bažnyčią bus parašyta sąžiningai. Ag bevelyčiau, kad tuos dalykus redaguotų ir rašytų Dvas. Akademijos profesoriai lietuviai. Ir kviečiama buvo prof. kun. Bučys. Bet atsisakė. Laiko neturįs. Tikėjaus, kad ateitininkai, kaipo žmonės jauni ir mažiaus rupesčių turį, galės atsidėti tam darbui. Bet kun. A. Dambrauskas sako bijas juos kviesti, ir nori dar užtikrinimu. Kuo daugiaus tikrinti, aš nežinau. Kad aš ats giliausiai trokštu buti bešališkas, kad jokio vienpusiškumo neįleisiu rengiaman veikalan, tai man pačiam yra aišku. Bet kaip tai intikrinti kitiems, ypač jeigu nenorima tikėti, nors persiplėšk, neišrasi. Atliktas darbas tegalėtų būti užtikrinimu. Bet tokį darbą, kaip kad rengiamasai, ne-gi vienas žmogus gali dirbti. Čia reikia visų spėkų. Ir kuo daugiaus žmonių gerais išmanymais dirbs, tuo tobulesnis bus veikalas.

Kun. A. Dambrauskui atrašiau laišką. Nežinau ar juo intikrinsiu. O labai troškčiau.

Baisiai didis man buvo nusistebėjimas perskaičius ką parašėte apie J. Gabrio enciklopedijos "sumanymą". Juk šitas "planas" yra ištisas ir begėdiškas "humbugas". Drovu ir kritikuoti toks planas. Nekalbant apie tai, kad tokio dydžio enciklopedijos (ir dar originalės!) niekad nepajiegsime išleisti, visas dalykas sumanyta tik tam, kad gaudžius žuvis drumstame vandenyje. Tik pagalvokite. Tas žmogus rašo, jog viskas pas jį jau prirengta, 1912-tais metais išleistų pirmą tomą, o 1917 m. butų išleista visi 15 tomų!!Tai reikštų, kad jo jau išeikvota tukstančiai dolerių ir keletas jai ne keliolika metų darbo padėta. Sako turįs prirengęs "žalios medžiagos" tiek, kad ji vos sutilpus į 50,000 lapų in 8o! O tai juk yra 17 pėdų supresuoto popieriaus. Padėjus jį lapas ant lapo be presavimo, būtų apie 30 su viršum pėdų, tai yra, trįs stirtos popieriaus nuo žemės iki lubų! Kad pervertus šitą popierių ir ant kiekvieno puslapio užrašius tik po vieną žodį, tam "darbui" praverstų ištisi metai. Sako turįs 1500 paveikslų. Žinoma, Paryžiuje paveikslų yra milijonai. Bet jeigu rašo, kad turįs tiek paveikslų, tai suprastina, kad tai klišės. Jaigu kiekviena vidutiniškai apsiėjo apie 2 doleriu, tai visoms išleista 3,000 dolerių... Mulkio mulkinimas ir daugiaus nieko. Meluoja ir nei galų nebeįstengia paslėpti.

Kad tas žmogus neturi sąžinės, tai man aišku senai. Ir tik stebėtina, kaip iki šiol dar Jųs to nepamatėte.

Lauksiu iš Tamstos žinių. Manau, kad pasiimtąjį enciklopedijai sociologijos skyrių, jau pradėjęs rengti, neatsisakysi Tamsta ir užbaigti. Vilčiaus, kad ir kitus prie darbo butum malonus pamasinti.

Su tikra pagarba
Kl. Jurgelionis.

AR NE BUT GERIAU?

Susivienijimo Katalikiškų Draugijų reikale.

Gal butų ir gerai suvienyti lietuvių katalikiškas draugijas Amerikoje.

Labai gerai butų.

Apgailėtina, kad užmanytojai sušaukimo Lietuviškų Katalikiškų draugijų kongreso nepadavė nei jokio programo, kaip draugijas suvienyti, kaip jos turės vest tvarką ir t.t... Juk panašus kongresas keli metai atgal jau buvo sušauktas Scranton'e, Pa. Na ir visas kongresas užsibaigė ant to, kad visos katalikiškos draugijos vienitusi ir tiek. Atstovai pasivažinėjo, geležinkelių savininkai uždirbo kelis desėtkus dolerių; draugijos, kurios siuntė savo atstovus išmokėjo po keletą dolerių ir po kongresui.

Jeigu Newark'o gerbiamųjų draugijų atstovai nutarė šaukti A. L. K. D. Kongresą, reikalas buvo nurodyti maždaug kokį nors reikalingumo tikslą, paduoti nors trumpą įstatų sutvarkymą, tada perleisti per laikraštį draugijos apsvarstyti. Tuosyk butų ramiau ir atviriau draugijose ant susirinkimų pasikalbėti, pasvarstyti. Da svarbiau butų, jei šaukiamo katalikiško Kongreso komitete butų vienas dvasiškis (kunigas); manding, Newark'e yra lietuvių katalikų parapija, yra klebonas. Visame katalikiškos draugijos klausia savo klebono patarimo. Užtai-gi ir atsišaukime butų geriau kad butų padėtas klebono vardas. Šį laiką svie tas gudrus, galima susitikt apgavisčių, paskui kad neužpelnius nuo visuomenės papeikimą, kaip kad S. L. R. K. A. prieš 25 seima. nekurie delegatai susivažiavę Pittston'e, Pa. laikė prieš seiminį seimuką, o paskui to seimuko atstovai gavo papeikimą nuo 25-to seimo. Žinoma, buvo ir verti.

Taigi ir dabar, suvažiuot, tai nėra juokų. — Reiškia, siųskit atstovus, mokėkit svetimtaučiams kelionės lėšas, o iš to ar bus kas ar ne viskas lieka nežinėj. Taip, kad kaip su kiauru maišu, o vėją gaudytum.

Męs, Amerikos lietuviai katalikai, turime didelę tvirtą katalikišką organizaciją. prie kurios yra tikslas prigulėti kiekvienam, ne tik pavieniui bet ir draugijom; nekurios draugijos senai jau parodė pavyzdį ir senai priguli prie S. L. R. K. A. 26-me seime atstovai svarstydami maždaug šį klausymą ir manydami palengvinti draugijų susirišimą vienon didelėn katalikiškon organizacijon, priėmė draugijom įstojimo palengvinimą, tai yra: sykiu draugijai pristojant prie S. L. R. K. A. nuleidžiama pusę įstojimo, kaip kad pavieniai moka.

Jeigu privesiu dalyką šitaip, kad nekuri draugija siųstų atstovą į šį neaiškiai šaukiamąjį kongresą; pavyzdin: Atstovas nekurios draugijos iš Cleveland'o, Ohio, važiuotų kongresan į Boston'ą, Mass., draugijai atstovo kelionės lėšos atsieitų maž-daug apie $50.00 ar $60.00. Ir ve kas išeina. Kad draugija gal mažiau turėdama narių, kiek atstovui bus išmokama dolerių, tais pinigais prirašo savo draugijos narius prie Susivienijimo L. R. K. A. O ateinantis seimai lengvai galėtų pašelpinėms draugijoms palengvinti narių parėjimą iš vienos draugijos į kitą. Pašelpos ir kitų draugijų reikalų S. L. R. K. A. nekliudo.

Už tad-gi aš ir patariu, kad visos katalikiškos draugijos ir draugijėlės vienytųsi ir prigulėtų prie **Susivienijimo Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje,** o busiančiuos seimuos gerbiami atstovai apsvarstys ir jų reikalus.

To linkiu visoms lietuvių katalikiškoms draugijoms, vienyties prie S. L. R. K. A. ir apsišarvoti jiegom šios didelės katalikiškos organizacijos.

V. Juozas Kovas.

L. R. K. P. B. A. S. Reikalai.

Žingsnis tolin, darbas eina pasekmingiau ir sparčiau.

Centro iždininkas p. Simanas Bandzevičia kauciją (Bond) $100.00 sudėjo, per "Massachusetts Bonding and Incurance Company". Dabar iždą turime sutyarkytą.

Siunčiant pinigus Pilnųjų Blaivininkų iždan, ar aukas. ar kitokius pinigus reikia siųsti Pilnųjų Blaivininkų Centro iždininko vardu. Antrašas jo pagarsintas tarpe L.R.K.P.B.A.S. centro viršaičių. Siunčiant pinigus, sykiu pagarsinti ir užką. duoklė — ar auka. Iždininkas aplaikęs pinigus prisiųs pakvitavonę ir praneš centro sekretoriui, o tas įtrauks į tam tikras knygas. pažimės laiką prisiuntimo ir už ką prisiųsta, ir pagarsįs organe "Drauge". Patyrę artesnes žinias apie Organizacijos stovį, čarterį, pranešime visuomenei.

Pilnoji Blaivybė visuomenės atjaučiama. — Rašo p. A. Gudaitis iš Silver Creek, Pa., kada jie mėgina tvert kuopą Pilnųjų Blaivininkų lietuviškoje parapijoj minėtame miestelyje.

M. Juškevičia iš Poquonock, Conn., pristojo Pilnojon Blaivybėn ir mano sutverti kuopą.

Rašo p. J. Lipko iš Grand Rapids, Mich., kad jų nors dar maža kuopelė, bet jie su mielu noru prigulės prie Pilnųjų Blaivininkų.

Rašo p. P. Sabaliauskas ir S. Grybas iš Youngstown, Ohio., kad kuopa tveriama.

Rašo p. J. Jakimavičia iš Elizabeth, N. J., mano sutvert Pilnųjų Blaivininkų kuopa.

Rašo p. J. Aleksa iš Baltimore, Md., jie mėginsia sutvert kuopą tarp savo miesto lietuvių.

Iš New Britain, Conn., p. K. Paukšta buvo atvažiaves Waterburin, Conn., pasiteirauti apie Pilnąją blaivybę, paėmė pristojimo paliudijimu. su tikslu sutverti Pilnųjų Blaivininku kuopas, New Britaine ir Hartforde, Conn. Jam pagelbėjo tame darbe gerb. kun. J. Žebris, jų klebonas.

— Union City ir Naugatuck'e darbuojasi Pilnosios Blaivybės labui p. P. Brastauskas.

— So. Manchester, Conn., darbuojasi Pilnosios Blaivybės labui, p-lė Ona Ališauskiutė.

— Hudson, Mass., susitvėrus kuopa, darbuojasi ten p. Pr. Dobrovolskas.

— Meriden, Conn., žadama sutverti kuopą, ten darbuojasi Pilnosios Blaivybės tikslui S. L. R. K. A. nariai (butent šv. Kazimiero draugija).

— Pittston, Pa. Girdėt susitvėrus Pilnųjų Blaivininkų kuopa. Ten darbuojasi ištikimi parapijonis paremint gerb. klebonui.

— Ansonia, Conn. taippat manoma sutverti Pilnųjų Blaivininkų kuopą.

— Orchard Lake, Mich Studentų ir Klierikų Pilnųjų Blaivininkų kuopos skaitlius narių augštai pakilo.

— Bridgeport, Conn. Tveriama Pilnųjų Blaivininkų kuopa, besidarbuojant vietiniam gerb. klebonui.

— New York. Lietuvių parapijoj gerb. klebonas kun. Šeštokas taippat darbuojasi sutverti Pilnųjų Blaivininkų kuopą.

— Chicago'j, Ill. Visų Šventų parapijoj yra susitvėrus dikta Pilnųjų Blaivininkų kuopa. Ten darbuojasi gerb. kun. Serafinas, Pilnųjų Blaivininkų pirmsėdis.

— Chicagos mieste ir kitose lietuvių parapijose tveriamos P. Blaivininkų kuopos.

— Waterbury'o Pilnųjų Blaivininkų kuopa kas kartas kįla narių skaitliuje aukštin.

Tas vietas pagarsinu organe, iš kurių gavau žinias privatiškuose laiškuose ir atsišaukimą, kame jau sutverta Pilnųjų Blaivininkų kuopos, arba tveriamos.

Broliai ir sesutės, visus kveičiu ant šios dirvos, kurs tik nors mažą kibirkštėlę meilės turite, rašykitės visi prie Pilnosios Blaivybės, pavieniu, ar tverkite kuopas, ar dideles, ar mažas. Stokite visi, o visi eilėn Pilnųjų Blaivininkų. Liksime lietuvių tautos pagerinimo misijonieriais, ir nors bent kiek ištrauksim ją iš girtuoklystės skurdo, kuri taip musų tautą vargina.

Norintįs prisirašyti ar tverti kuopas, kreipkitės šiuo adresu; prisiųsiu pristojimo paliudijimus ir patarimus.

Jusų tarnas. Piln. Blaiv. cent. sekr. **V. Juozas Kovas,**
17 Congress ave.,,
Waterbury, Conn.

P. S. Kun. M. Petrauskas, vice-pirmininkas L.R.K.P. B.A.S. dėl svarbių priežasčių atsisako nuo pildymo savo priderysčių ir net išstoja iš draugijos narių. Jo vietą užims antrasai vice-pirmininkas klierikas P. Lapelis.

Centro sekr.
V. Juozas Kovas.

REIKALINGA

Mergina, mokanti lietuviškai ir gerai rašyti angliškai, norinti mokintis ant ligonių dažiurėtojos (nurse) tegul atsiliepia ant sekančio adreso: Dr. M. Apfel Sanitarium, 283 S. Fifth str. Brooklyn, N. Y.

(29 04)

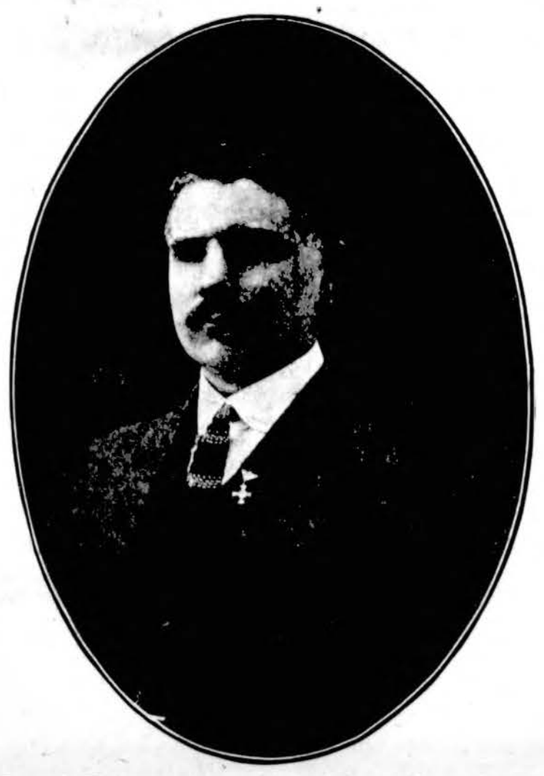

Jonas Rikteraitis, S. L. K. A. Prezidentas.

Jonas Rikteraitis yra vyras, kuris tikrai vertas Amerikos lietuvių katalikų paguodonės. Ačiu jo darbštumui ir triusui S. L. R. K. A. šiandien stovi ant vtirtų pamatų ir išaugo į didžiausią lietuvių katalikų organizaciją. P-nas Rikteraitis yra karštas lietuvis-tautietis ir geras katalikas.

Daugiau mums tokių vyrų, o męs kur kas kitaip stovėtumėm.

Susiv. L. R.-K.A. Reikalai.

PADĖKAVONĖ.

Kaip yra malonu kada nuliudime aplaikai draugų suraminimą, ir, pagalios, brolišką pašelpą. Labai esu dėkingas gerb. S. L. R. K. A. Centro valdybai už greitą išmokėjimą pomirtinės už a.a., mano žmoną, Jievą Machnienę, kuri buvo narė 74 kp. S. L. R. K. A.

Labai veliju visiems broliams lietuviams prigulėti prie taip naudingos organizacijos, kokia yra S. L. R. K. A. Broliai ir sesutės, dar kartą kviečiu, rašykitės prie S. L. R. K. A., nes tai yra didelė garbė, ir sykiu nauda, prigulėti prie tokios garbingos organizacijos.

Juozas Machnis.
Shaft, Pa.

Iš Visur.

¶ Portugalijos respublikoniška valdžia, išgąsdinta gandu, kad monarchistų kariški laivai slapstosi aplinkinėse Vianna ir gali užpulti atn respublikos, išsiuntė savo kariškus laivus gaudyti monarchistų.

Kitas gandas platinasi, kad monarchistai organizuojasi Ispanijos parubežiuose ir rengiasi užpulti ant Oporto.

¶ Lapkričio 3 Londone buvo didelis gaisras, kuris sunaikino du didelius pramonės trobėsius. Gaisro padarytį nuostoliai siekia $750,000.

¶ Nicaragua'os iždo ministeris, Petdro Rafael Cuadra, apgarsino, kad šios respublikos iždas yra visai tuščias.

¶ Londone surasta užrašai, iš kur patirta, kad miręs Amerikos raštininkas Mark Twain ten turi palikęs savo savastį $7.730 vertės.

¶ Stoluipino atminimui pagerbti Odesos miesto dūma nutarė pastatyti Mikalojaus bulvare jam paminklą; tam reikalui dūma paskyrė 40.000 rublių. Be paminklo, nutarė dar: sudaryti prie liaudies mokyklų 10 stipendijų Stoluipino vardu, VI Odesos gimnaziją pavadinti "Stoluipino gimnazija" ir pagalios — sodnų gatvę taip pat pavadinti Stoluipino gatve.

¶ Mexico City, Mex. Zapatistų gauja užpuolė ant amerikono H. L. Hall ir pareikalavo nuo jo pinigų. Atsisakius reikalavimą išpildyti — jis tiesiog pavogta. Hall laikė viešbutį mieste Cuernavaca ir buvo gerai visiems žinomas. Valdžios kariumenė medžioja ir nori jį išliuosuoti iš Zapatistų rankų.

¶ Eina gandas kad Rusija su Anglija tariasi ant Balkanų salų padaryti reformas. Rusijos ambasadorius Konstantinopolyje prikalbėjo Turkiją Albanijai ir Macedonijai duoti autonomiją ir sykiu su Turkija sujungti Bulgariją, Serviją ir Montenegro iš ko susidarytų Balkanų salų konfederacija po Rusijos ir Anglijos protektoratu, kurios apsaugos Europinės ir Azijatiškos Turkijos čielybę ir taipgi neprigulmybę Balkanų konfederacijos.

Turkija už tą viską turi gvarantuoti, kad ji niekad nesusijungs su kitoms valstybėms prieš Rusijos ir Anglijos reikalus.

¶ Newcastle, Anglija. Jack Johnson, garsus pugilistas, likosi nubaustas $100.00 bausmės už pergreitą važiavimą automobilium.

¶ Hankow, Kinija. Hankovas paskendęs liepsnose. Atbojama kad Wesley'o misijonierių įstaigos nepasiektų gaisras.

¶ Anglijos karalius Jurgis V. likosi apdonavotas Amerikos Garbės Kryžiaus medalium, kurį jam pasiuntė minėtos draugijos prezidentas Herndon.

Prancuzijos prezidentas išrinkta garbės nariu, laike neseniai atsibuvusio Jung. Valsčių gubernatorių suvažiavimo.

¶ Nicaragua'oj laukiama suirutės. Gen. Chamorro sugrįžo namo, kuris bile dieną gali sukelti revoliuciją.

¶ Visas Austrijos valdžios kabinetas rezignavo nuo savo vietų.

¶ Peterburgas, Rusija. Trijų didelių laivų kyliai likosi suleisti vandenin. Rusija ginkluojasi.

¶ Grynasai pelnas visų Rusijos geležinkelių 1910 metais siekė 329.208.335 rub., iš to valstybės geležinkelių — 207.596.735 rub. Nuostolius gavo tiktai Užbaikalio geležinkelis.

¶ Vyriausybei pranešus, kad su Turkija jau susitarta dėl rugių gabenimo į užsienius pro Turkų jūres, Dono Rostove ir kituose Rusijos pietų miestuose rugių kainos vėl žymiai pašoko.

¶ Meksikos valdžia žada paskirti $9,000,000 atbudavojimui San Blas'o prieplaukos, kuri nesenai likosi vilnių nuplauta su visoms prekių sankrovoms.

¶ Berne, Šveicarija. Rinkimuose į parliamentą šį kartą laimėjo radikalai. Jie išrinko 110 atstovų, konservatistai 44, socijalistai 9 ir neprigulmingieji 7.

CHARLES DICKENS.

OLIVERIS TWISTAS.

Vertė JONAS KMITAS.

(Seka.)

Atėjus nedėldieniui, kaip skirtingai jis dabar perleisdavo laiką, sulyginus su pereitu! Ir kaip laimingai, kaip ir visas dienas to smagaus gyvenimo! Iš ryto nueidavo į mažą bažnyčiukę, apaugusią medžiais, kurių lapai šnabždėjo per langus. Aplinkui čiulbėjo paukščiai. Tyras oras veržėsi per duris ir pripildė vidų saldžiu kvapu. Kaimiečiai budavo taip švariai apsidarę ir klupojo ant maldos su tokia pagarba, kad išrodė, jog jie tenai susirinkdavo iš smagumo, o ne vien tik, kad atlikti nuobodžią pareigą. Nors jų giedojimas budavo šiukršt us, bet skambėjo daug smagiau (bent Oliverio ausise), ne kaip giedojimas, kurį jam teko girdėti kitose bažnyčiose. Paskui, kaip paprastai, eidavo pasivaikščioti ir atsilankydavo pas darbininkus. Vakare Oliveris perskaitydavo porą skyrių iš šv. Rašto, kurio buvo mokinęsis per visą savaitę, ir atlikdamas tą darbą, Oliveris jautėsi tokiu prakilniu, tarytum butų kunigas.

Iš ryto Oliveris atsikeldavo šeštą valandą ir lakstydavo po laukus ir krumus, rankiodamas laukines gėles, kurioms apsikrovęs, linksmai grįždavo namon ir labai stropiai ir sąmojingai parėdydavo joms stalą pusryčiams. Parnešdavo taipgi šakučių panos Maylie paukštukams, kurių kletkeles joms padabindavo pagal patarmę kaimo raštininko, turinčio didį skonį tame dalyke. Apvalęs paukštukus visai dienai, paprastai turėdavo atlikti kokį geraširdystės darbą kaime; jei to nebudavo, tai žaisdavo ant žolės į kriketą; jei ne tą, tai turėdavo ką nors dirbti daržely j, arba triusties apie augalus, prie ko Oliveris stropiai imdavosi ir jau gerai pramoko nuo to paties raštininko ,kurs iš pašaukimo buvo daržininkas. Paskui ateidavo pana Rožė ir suteikdavo tukstantį pagyrimų visiems Oliverio darbams.

Taip praslinko trįs mėnesiai, kurie net labiausia išpaikytam butų linksmybė, o Oliveriui tai buvo tikra laimė. Iš vienos pusės buvo grynas, širdingas gerumas, — iš kitos tikriausias karštas, sielą paliečiantis dėkingumas Taigi nestebėtina, kad į trumpą laiką Oliveris Twistas visiškai susibendravo su senaja ponia ir panaite ir tapo nekaipo jų namiškiu, ir kad karštas prisirišimas tos jaunos, jautrios širdies buvo atlyginamas užganėdinimu ir meile iš kitos pusės.

XXXIII.

Kur Oliverio ir jo prietelių laimė tampa umai pertraukta.

Pavasariui greit praslinkus, atėjo vasara. Jei kaimas buvo gražus pirmiau, tai dabar pražydo pilnam savo puikume ir gausume. Didesnieji medžiai, ką išrodė lyg apgramdyti ir pliki ankstybesniuose mėnesiuose, dabar išsivystė į gyvastį ir sveikatą ir ištiesdami žalias savo rankas ant ištroškusios žemės, plikas vietas pridengė pavėsiu, iš po kurio buvo smagiausias reginys ant saulės spindulių. Žemė pasipuošė žaliais rubais ir sklaistė aplinkui kuopuikiausią kvapą. Buvo tai pati metų drutybė ir subrendimas: visi daigtai juokėsi ir žydėjo.

Vienok nameliuose plaukė tas pat ramus gyvenimas ir ta pati smagi laimė viešpatavo tarp namiškių. Oliveris sustiprėjo ir išaugo, bet sveikata, ar liga nepadarė skirtumo jo jausmuose kas link jo geradėjų, nors tokie daigtai labai atsiliepia ant jausmų daugelio kitų žmonių.

Jis buvo vis toks pats meilus, švelnus, prisirišęs vaikutis, kaip ir tada, kada liga naikino jo spėkas ir kada turėjo atsižiurėti ant mažiausio jausmo savo prižiurėtojų.

Vieną gražų vakarą jie vaikščiojo ilgiau, nekaip paprastai, nes diena buvo labai karšta, o ant dangaus švietė puiki mėnesiena ir pakilo lengvas vėjelis, kurs neišpasakytai vėdino. Rožė buvo puikiam upe, ir jie ėjo šnekučiuodamiesi, kol toli neperėjo paprastų savo pasivaikščiojimo ribų. Kadangi ponia Maylie pailso, tai namuosna grįžo labai išlėto. Panaitė, nusimetus savo skrybėlę, sėdosi prie piano, kaip visados. Perbėgus kelissyk su pirštais per piano kaulelius, ji pradėjo skambinti tykią ir labai kilnią melodiją. Beskambinant buvo girdėt, kad ji lyg verkia.

— Rožiute, mano miela! — tarė senukė.

Rožė neatsakė, tik skambino smarkiau, tartum tie žodžiai sukėlė kokias skaudžias mintis.

— Rože, mano brangi! — sušuko ponia Maylie ir greitai pribėgusi pasilenkė prie jos. — Kas tai? Apsiašarojus! Mano mielas kudiki, kas tave vargina?

— Nieko, teta, nieko, — atsakė mergaitė. — Aš pati nežinau, kas tai yra. Nemoku pasakyti, bet jaučiu—

— Nesergi, mano miela? — pertraukė ponia Maylie.

— Ne, ne! O, nesergu! — atsakė Rožė, kruptelėjus, lyg koks baisus šaltis ją perėmė. — Man tuoj pereis. Uždarykit langą, meldžiu.

Oliveris skubiai išpildė jos prašymą. Mergina, pasistengdama vėl nurodyti linksma, pradėjo skambinti smagesną dainą, bet pirštai, nevaldomi, pastiro. Užsidengus su rankom veidą, ji sukniubo ant sofos ir apsipylė gausioms ašaroms, kurių jau nevaliojo sulaikyt.

— Mano veikeli! — tarė senesnėji ponia, ją apsikabinus, — da aš tavęs niekados tokia nemačiau.

— Aš nenorėčia jus gązdinti, jei tik galėčiau to išvengti, — atsakė Rožė, — Aš tikrai noriu persigalėti, bet nepajiegiu. Man baugu, kad apsirgsiu, teta.

Iš teisybės ji sirgo. Prie užžiebtos žvakės buvo matyt, kad į trumpą valandėlę jos veidas persimainė ir virto baltu, kaip marmoras. Ji nenustojo savo gražumo, bet buvo atmainyta, ir ant to švelnaus veiduko pasirodė ru-pestinga, pastirusi žiura, kokios pirmiau ten nebuvo. Da akimirksnis, ir ji tamsiai užkaito, o gražios, mėlynos akįs keistai žibtelėjo. Tas tuoj išnyko, kaip slenkančio debesio šešėlis, ir ji vėl mirtinai nubalo.

Oliveris, kurs baugiai žiurėjo į senukę, patėmyjo, kad toji buvo nusigandus iš tų visų apsireiškimų; ir iš teisybės jisai pats nusigando. Bet matydamas, kad ji nenori su tuo pasirodyt, vaikiščias mėgino padaryti tą patį ir jiemdviem tiek nusisekė, jog kada Rožė tetos tapo nuvesta pasilsėti, tai ji išrodė linksmesnė ir net sveikesnė, ir įtikino, kad rytoj atsikels visai sveika.

— Tikiuosi, kad nieko blogo? — užklausė Oliveris, poniai Maylie sugrįžus. — Ji neišrodo gerai šį vakara. bet—

Senukė pamojo jam, kad tylėtų ir atsisėdus tolimam kampe, ji gana ilgai tylėjo. Ant galo, atsiliepė drebančiu balsu:

— Aš nesitikiu, Oliveri. Aš buvau labai su ja laiminga per kelis metus. Perdaug gal laiminga. Gal atėjo jau laikas ištikti kokiai nelaimei, bet turiu viltį, kad to nebus.

— Ko? — užklausė Oliveris.

— Skaudaus smugio, kad turėčia nustoti mano brangios mergaitės, kuri taip ilgai buvo visa mano linksmybe ir laime, — atsakė senukė.

— O! Dieve saugok! — suriko greit Oliveris.

— Amen, vaikeli, — atsakė senukė, sukeitus rankas.

— Iš teisybės, nėra pavojaus, kad atsitiktų tokia baisenybė? — tarė Oliveris. — Dvi valandi atgal ji buvo visiškai sveika.

— Ji dabar labai nublogus, — atsakė ponia Maylie, — ir tikrai žinau, nublogs dar labiau. Mano miela, brangi Rožiuke! Oh! ką aš darysiu be jos?

Senukė parodė tokį sopulį, kad Oliveris suvaldęs pirmesnį sujudimą, ėmė jai privadžioti ir maldauti labai rimtai, kad dėlei pačios panaitės, ji nusiramintų.

— Tik atsiminkite, poniute, — tarė Oliveris su ašaromis, kurios veržėsi iš jo akių, nežiurint ant to, kad stengėsi jąs sulaikyti, — O! tik atsiminkite, kokia ji jauna ir gera, ir kokią linksmybę ir laimę atneša visiems, kurie su ja yra. Aš spėju, esmi tikras — tikras, kad dėlei jus, kuri taip ėsate gera, dėlei jos pačios ir dėl tų visų, kuriems atneša laimę, — ji nemirs. Dievas niekados nedaleis, jai taip jaunai numirti!

— Paliauk! — tarė p. Maylie, uždėjus ranką ant Oliverio galvos. — Tu, vaikuti, sąprotauji, kaip kudikis. Bet mokini mane pildyti savo priedermę. Aš ant valandėlės užsimiršau, vienok menu, kad galima man dovanoti, nes aš jau sena ir esmi mačiusi tiek ligų ir mirčių, kad gerai pažįstu sopulį atsiskirimo nuo mylimųjų asmenų. Tu taipgi jau užtektinai matei, kad nevisi jaunieji ir gerieji yra užlaikomi, tiems, kurie juos myli. Bet tas turi mus suraminti sopuliuose, kad Dievas yra teisingas. Ir tokie dalykai mus mokina, kad yra kitas, geresnis už šitą pasaulis ir kad persikėlimas į jį yra greitas. Teėsti Dievo valia! Aš ją myliu, ir pats Dievas žino, kaip dručiai.

Oliveris nusistebėjo, kad ponia Maylie, kalbėdama tuos žodžius, išsyk sulaikė savo dėjavimus ir susivaldžius visiškai, tapo rami ir tvirta. Jis da labiau nusistebėjo pamatęs, kad jos tvirtybė buvo patenkanti ir kad dabodama ligonį, ji turėjo pilną nuovoką ir atliko savo priedermes, žiurint iš šalies, net linksmai. Bet jisai, budamas jaunas, dar nežinojo, kiek gali panešti stiprus budas, užėjus sunkiam bandymui. Kaip jis galėjo žinoti, kad patįs bandamieji retai kada tą supranta.

Nerami naktis perėjo. Ant rytojaus ponios Maylie pranašavimas perdaug net išsipildė. Rožė buvo pirmam laipsnyje smarkios ir pavojingos karštligės.

— Męs turime darbuoties, Oliveri, ir nepasiduoti nenaudingam gailesčiui, — tarė ponia Maylie, pridėjus pirštą prie lupų, ir pažiurėjus jam į akis, — šitas laiškas reikia kuogreičiausia nusiųsti p. Losberne. Reikia jį nunešti į artimiausį miesčiuką, į kurį ne toliau, kaip keturios mylios, einant takais. Iš ten reik jį nusiųsti ekspresu, arba raitam tiesiog nunešti į Chertsey. Viešbučio žmonės apsiims tą padaryti, o tikiuosi, kad dažiurėsi, idant viskas butų atlikta.

Oliveris nieko neatsakė, bet tuoj' norėjo eiti.

— Čia da yra kitas laiškas, — tarė p. Maylie, valandėlę pamasčius, — bet nežinau, ar jis siųsti dabar, ar čia palaukus, kaip Rožei bus toliau. Jis reiktų siųsit tik tada, jei ji visiškai nublogtų.

— Ar taipgi į Chertsey, poniute? — užklausė Oliveris, nekantriai norėdamas išpildyti paliepimą ir ištiesė drebančią ranką prie laiško.

— Ne, — atsakė senukė, atidavus jam laišką, lyg netyčia. Oliveris pažiurėjo ant laiško ir pamatė, kad jis buvo rašytas ponui Harry Maylie, į kaszinkokį dvarą, bet kur, negalėjo perskaityti.

— Ar reikia jis išsiųsti? — klausė Oliveris su nekantrybe.

— Man rodos ne, — atsakė ponia Maylie, atsiėmus laišką atgal. — Palauksim iki ryt.

Tai pasakius, padavė Oliveriui krepšiuką, ir vaikiščias kuogreičiausia skubinosi į kelionę.

Jis pasileido greit per laukus, kaipkada visiškai paskęsdamas javuose, kaip kada išeidamas ant gryno lauko, kur žmonės piovė šieną. Nestojo niekur, bene tik ant valandžiukės kvapą atgauti, kol nedabėgo iki miesto turgavietei. Čia jis apsidairė, jieškodamas viešbučio. Ten riogsojo baltas bankas, raudona aludė, geltonas miestnamis; ant kampo stovėjo dideli namai; aptverti žalia tvora, ant vartų buvo parašas: "Jurgis". Tą pamatęs, Oliveris skubiai prisiartino.

Tolians bus.

PIRIKTE LABAI NAUDINGAS KNYGUTES

PO VARDU

„Naminis Vaiku Auklejimas“

IR

“Katekizmas Apie Alkoholiu.”

Kainuoja po 12c. su persiuntimu. Pelnas eis insteigimui našlaičiu prieglaudos. Galima gauti pas

Kun. A. Staniukyną,
4557 So. Wood St., CHICAGO, ILL.

Lietuviškuju Šv. Kazimero Seseru Seminarija

CHICAGOJE.

Lietuviškosios Sesers priima pas save mergaites mokinimui ir išauklėjimui. Seminarijoje prie reguleriškojo mokslo, arba ir atskyrium, yra mokinama, muzika, paišymas, siuvinėjimas ir taip toliau.

Reikale meldžiama kreipties prie Motinos Perdėtinės šiuo antrašu:

Mother Superior,
ST. CASIMIR'S SEMINARY,
6700 Rockwell St., Chicago, Ill.

SECOND WARD HOTEL

Frank Burba Savininkas.

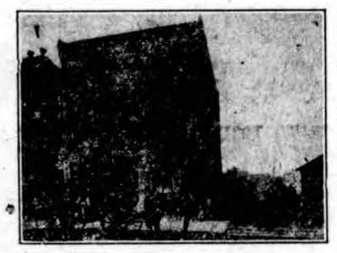

Geriausi Importuoti ir naminiai Vynai, Likieriai, Alus, Cigarai ir t.t. 454—456 MAIN ST.

Pirmos klesos karietos ir arkliai parsamdymui ir grabinio ofisas prie Russell gatvės.

EDWARDSDSVILLE, PA.
Naujas telefonas 8041.
Bell telefonas 9294-R.

Honover Brewing Co.

Grynas

Elius, Alus ir porteris.

TIKRAS LENKISZKAS LAGER.

Atkreipkite savo atidą in produktą, Jusų tautiečio išdirbamą. Sandėliai Buttonwood, Wilkes-Barre ir Nauticoke, o bravoras Danvillėj.

Emil Malinauskas, Manageris ir Prezidentas

Abu telefonai.

HEIGHTS DEPOSIT BANK

Kampas E. Market ir Hancock Sts.

WILKES-BARRE, PA.

Moka 3-čią nuošimtį nuo sudėtų pinigų ir ima pinigus ant sučėdyjimo nuo dolerio ir augščiau.

Siunčia pinigus in visas svieto šalis.

Atdara nuo 9-nių iš ryto iki 3-jų po pietų; subatomis— nuo 9-nių — 12 ir nuo 7 iki 9 vakare.

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

Ta kuvga yra stebuklinga ir siusta yra tyk del vyru. Knyga ta prastais, suprastais žodziais pasaka kaip gal atgauti vyriškuma, isigyditi nuo uznuodijima krauja arba sypili, nubiegima sieklos, patrotitu stypribe, pučkus ir kitus išmietimus, negromulavima, patrotitu atypribe, pylva, kiapenu, inkstu ir pusles ligas, rumatizma, gonorrhoea arba triperi, naujai igautas lygas, strictura ir vysas vyru ligos, gal buti išgidomas sava namuse privatiškai, slapta ir labai pygiai.

Ta, dykai igauta knyga, pasakis juma kodel jus kentat ir kaip galet galutinaj isigyditi. Knyga ta yra krautuvė žinios, katrus ture žinoti kožnas vedes arba nevedes vyras. Ta knyga yra parašita par Daktara, katras atsydave ilgo laika tyrinejmu tu, specijalisku lygu. Temykit, jog ta knyga yra siusta tiesai dykai, užmokam už pačto, ing užpečetita konverta. Nesiusk nekokiu piningu, tyk parašik sava varda, ir adresa ant žemiaus paduotu kuponu, katru siusk muma šendena.

DYKAJ GAUTOS KNYGAS KUPONAS.

DR. JOS. LISTER & CO., L 905 22 Fifth Avenue, Chicago:
Godotinas Tamista: Pagal Tamistos prišadiejma, aš norieciau jog Tamista prisiustumei man vysai dykai vėna jusu knyga del vyru.

Vardas.....

Adresas..... Steitas.....

Jau laikas užsisakyti 1912 metams

“ŠALTINIS”

Geriausias Lietuviškas-Katalikiškas Laikraštis.

“ŠALTINIO” kaina:

Lietuvoje ir Rusijoje:		Amerikoje:	
Metams	3 rb. — k.	Metams	4 rb.
9 mėn.	2 rb. 25 k.	9 mėn.	3 rb.
6 mėn.	1 rb. 50 k.	6 mėn.	2 rb.
3 mėn.	— rb. 80 k.	3 mėn.	1 rb.

Norint permainyti adresą, reikia atsiųsti 20 k. ir būtinai senąjį adresą, kuriuo buvo gaunamas laikraštis, arba jojo kopiją.

Siunčiant į Redakciją laiškus ir pinigus reikia padėti šitoks adresas:

“ŠALTINIO” REDAKCIJA.
SEINAI, SUV. GUB.
RUSSIA.

M. A. Norkunas,

Vienatinis Lietuvis Išdirbėjas

visokiu ženklu draugystem. o ypatingai: kokardu guzikučiu metaliavu, anameliotu ir padengtu celluloid'u, šarpu, veliavu ir karunu.

Man pavestus darbus atlieku artistiškai.

M. A. Norkunas

162 PROSPECT ST., LAWRENCE, MASS.

Tikras Lietuviškas Agentas.

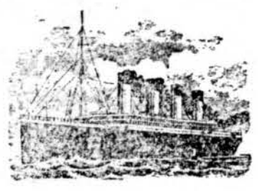

Malonųs viengenčiai lietuviai ir lietuvaitės! Jei norit turėt lengvą ir laimingą kelionę į seną tėvynę Lietuvą ir nenori buti nuskriaustu atvažiavęs New Yorkan, tai kreipkis tiesiog pas G. Bartašių. Jis visiems žinomas geras žmogus, užlaiko du ofisu: vieną Bostone, antrą New Yorke. Parduoda laivakortes į visas pasaulio dalis ant dručiausių ir greičiausių laivų ir už pigiausias kainas. Siunčiame pinigus ir išmainome ant amerikoniškų. Parupiname gubernskus pašportus iš Konsulio. Parsamdome keleiviams kambarius dėl nakvynės ir suteikiame kiekvienam visokias svarbias žinias uždyką.

GEO. BARTAŠIUS,
Agentas,
261 W. Broadway, So. Boston, Mass.
558 Broome str., New York City.

TĖMYKITE LIETUVIAI.

Kelionė per jures. Tūkstančiai tūkstančių mūsų tautiečių keliauja į prigimtą šalį ir iš tenai atgal į Ameriką, o visi labiausiai užganėdinti, kurie perka laivakortes pas:

Jona Nemeth'a

O kodėl? Nes turi gerą prižiurėjimą, parankią kelionę, kad tartum kaip ir pačios kompanijos butų pirkę laivakortes. Siuntimas pinigų greičiausias ir pigiausias pasaulyj.

3 N. MAIN ST.,
WILKES-BARRE, PA.

First National BANK,

PLYMOUTH, PA.
UŽDETA 1864.

KAPITOLAS $100.000.00.
PERVIRŠIS $250.000.00

Didžiausia ir saugiausia Banka mieste.

Moka 3 nuošimčius nuo sudėtų joje pinigų.

Wilkes-Barre Deposit & Savings BANK,

71 PUBLIC SQUARE,
WILKES-BARRE, PA.

Kapitolas	$150.000
Perviršis	$450.000
Depozitai	$2.625.000

Moka 3-čią nuošimtį nuo sudėtų joje pinigų.

Banka atdara kasdien nuo 9 ryto iki 3 popietu. subatomis nuo 9—12 vidurdienyje ir nuo 7 val. vakare iki 8.

Galima susikalbėti lenkišk ai i lietuviškai.

LIETUVIU TAUTOS MEMORIALAS

J. GABRIO

įduotas

TAUTŲ (RASIŲ) KONGRESUI LONDONE

Liepos 26—29 d., 1911 m.

Vertimas iš Prancuzų kalbos.

Tąsa.

Pagal odos spalvą didžiuma priguli prie maišyto typo; 66% pas Latvius, 62,8% pas Lietuvius ir 25% pas Žemaičius. Tarp šių pastarųjų grynai baltojo typo yra daugiau negu ⅓ dalis (33,8%), pas Lietuvius ¼, o pas Latvius ⅕. Veidas pas Lietuvius tankiausiai pailgas. Su lyg galvos išvaizdos Lietuviai gali but greičiau priskaityti prie trumpagalvių (72%) negu ilgagalvių.

Toksai yra antropologiškas Lietuvių typas, kuris skiriasi nuo Slavų ir Vokiečių typo.

III.

Lietuvių kalba ir jos svarba kalbotyrai ir istorijai.

Lietuvių kalba priguli prie indo-europeiškos grupos ir yra artimiausia sanskritiškai.

Ji yra daug artimesnė indo-euorpeiškų kalbų šaknei negu Slavų, Lotinų arba Vokiečių kalbos; panašumas tarp Lietuvių kalbos ir Sanskritų yra toksai, kad Lietuvių valstietis gali suprasti ištisus sakinius mokslinčių, sustatytus Sanskritų kalboje.

Lietuvių kalba yra senesnė už Graikų, Lotinų, Kletų ir Vokiečių. Tarp Lietuvių ir Lotinų ir Graikų kalbų yra tiek jau panašumo, kiek ir tarp Sanskrito. Mes randame ištisus sakinius, kurie turėdami tą pačią prasmę, tur nepaprastą garsų panašumą, Pavyzdin:

Virai, traukite jungan (Lietuv.).

Viri trahite jugum (Lotiniškai).

Dzievs*) (Dievs) davė dantis, duos duonos (Lietuv.).

Dzeus doe odontas, dosei sitos (Graikiškai).

Nėra jokios abejonės, kad Lietuvių kalba yra seniausia tarp visų gyvųjų kalbų.

Ši kalba turėdama didelį moksliską svarbumą, yra viena gražiausių kalbų. Šia ką apie tai rašo garsus Prancuzų geografas Ellisee Reclus "tarp visų Europos kalbų Lietuvių kalba neturėdama stambių žodžių, turi daug meilinančių ir smulkinančių, ji turi jų daugiau, negu Ispanų, Italų ir Rusų kalbos, ji gali padauginti jų skaitlių iki begalėnybei nuo veiksmažodžių ir priveiksmių kaip ir nuo budvardžių ir nuo daigtavardžių. **Jeigut vertė tautos visos žmonijos tarpe butų pripažįstama pagal jos kalbos gražumą, tai Lietuvių tautai prigulėtų pirmoji eilė Europes gyventojų tarpe".**

Tokia tai yra nuomonė geniališko Francuziško geographo apie Lietuvių kalbą.

*) Dzukų tarmėj.

IV.

Trumpa Lietuvių istorijos peržvalga.

Lietuvių istorija dar nelabai gerai apdirbta, XIII amž. randame iš visų Lietuvių genčių vienus Lietuvius tikroj prasmėj Augštaičius ir Žemaičius neprigulmingais; jie tai ir padarė garsingą istoriją.

Lietuviai, suspausti iš vienos pusės Slavų, iš kitos Vokiečių, negalėdami kovoje su savo kaimynais atsiremti ant gamtos ribų, pastatyti tarp dviejų civilizacijų Rytų ir Vakarų, tarp įtekmės krikščioniškosios bažnyčios Graikų (Bižantijos) ir Rymo. Lietuviai mokėjo nevien išlaikyti savo neprigulmybę, bet dagi išskleidė savo valstiją nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų. Lietuviai iki XIII amž. gyveno atskiromis šeimynomis — gentėmis. Reikalingumas ginti nuo Vokiečių (Kryžeivių ir Kardininkų) savo neprigulmybę ir tikybą privertė juos pradžioj XIII amž., susivienyti iš pradžių aplink tulą vadų skaitlių, pagaliaus aplink vienintėlį vadą. **Rimgandas** pripažįstamas paprastai pirmuoju didžiuoju Lietuvos kunigaikščiu, kuris keletą kartų pergalėjęs Totorius sulaikė jų žygį Vakarų Europon ir paskui nuveikes Rusus, nusilpnintus Totorių užpuldinėjimais, išskleidė Lietuvos ribas iki Polockui ir Vitebskui.

Pagaliaus Mindaugis visomis jiegomis stengiasi suvienyti visus Lietuvius po savo valdžia, jisai turėjo kovoti daug; jam atsiėjo malšinti savo brolvaikius, kurie stengės atsiskirti nuo Lietuvos, jis taipojau pasekmingai kariavo su Kryžeiviais ir Kardininkais. Idant sustabdyti pastarųjų užpuldinėjimus ant Lietuvos priėmė jisai krikštą 1252 m. Bet nesiliaujant Kryžeiviams užpuldinėti Lietuvą, sukėlė jisai prieš Kryžeivius bei Kardininkus visus Lietuvius 1260 m. ir pergalėjo juos 1261 m. Mindaugis tapo nužudytas 1263 m. nesuspėjes užbaigti savo milžinišką darbą — galutiną Lietuvos suvienijimą. Po jo mirčiai kilo Lietuvoje vaidai tarp Mindaugio sunaus ir jo tėvo užmušėjų. Pertai Lietuvoj pakilo didelė suirutė, kuri tęsėsi 20 metų.

Vitėnas padarė tvarką Lietuvoje. Jis tankiai žygiavo į Lenkiją. Jo įpedinis Gediminas buvo tikru Lietuvos galybės įsteigėju. Jis daugel kartų pergalėjęs Rusus užėmė Volynių ir Kijevo kunigaikštystę.

Tuo metu Lietuva buvo jau atsiekusi didelę galybę, jai turi but pripažintas didelis nuopelnas prieš Vakarų Europą. Lietuva, kaipo siena sulaikė Mongolų vilnis, kurios, stengdamos užlieti Vakarų Europą, būtų sunaikinusios Europos civilizaciją pačiam jos lopšyje, jei Lietuvai nebutų atrėmę Totorius. Tame yra didelis Lietuvių istoriškas nuopelnas.

Gediminas, labai gerai suprasdamas jog Lietuva negali pasilikti atskirta nuo kitų valstijų, užmezgė ryšius su kitom Europos tautoms, stengės partraukti Lietuvon iš kitų šalių amatninkus, pirklius suteikdamas jiems yvairius palengvinimus. Jisai pradėjo tarybas su Popiežium, idant įvesti galutinai Lietuvoje krikščionišką tikybą, bet Vokiečiai (Kryžeiviai bei Kardininkai) patyrę apie tai pasistengė suardyti tarybas, nes bijojo, jog tapus Lietuviams krikščionimis, neteks priežasties Lietuvą užpuldinėti. Negalėdamas įvesti visoj Lietuvoj krikščionybės, suteikė tačiaus Gediminas leidimą Franciškonams ir Dominikonams statyti bažnyčias ir skelbti krikščionių tikybą Lietuvoje.

Gediminui mirus tūlą laiką buvo Lietuvoj suirutė, kol Algirdas ir Keistutis nepaėmė valdžios į savo rankas. Jų viešpatavimas yra pilnas kovų su Kryžeiviais, Lenkais, Totoriais ir Rusais. Algirdas daugelį kartų pergalėjęs pastaruosius, tris kartus pasiekė Maskvą, buvo pasiekęs net Krimą. Jisai išplėtojo Lietuvos rybas nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų, nuo Bugo iki Dunojui.

Jagaila, Algirdo sunus, apsivesdamas su Lenkų karalaite Jadviga, suvienijo Lietuvą su Lenkija ir galutinai įvedė krikščionišką tikybą Lietuvoje. Reikia pastebėti, jog Jagailos apsivedimas, Lietuvos krikštas ir dviejų šalių suvienijimas nėra dar ženklu galo Lietuvių tautos, kaip tai tvirtina tūli Lenkų istorikai, Jagaila priverstas buvo pavesti Lietuvos sostą savo brolėnui Vytautui, sunui Keistučio, didvyrio kovose su Kryžeiviais, Jagailos nužudyto. Vytautas visomis savo jiegomis sergėjo neprigulmybę Lietuvos, kuri būdama tris syk didesnė už Lenkiją, negalėjo tapti Lenkų provincija, kaip tai tvirtina tūli istorikai.

Ištiesų, Didž. Lietuvos kunigaikštija valandoj susivienijimo su Lenkija 1386 m. susidėjo iš: 1) Lietuvos tikroj prasmėj, tai yra Nemuno ir Vilijos paupių ir sostine Vilnium.

Toliaus bus.

Laiškas Redakcijai

Jersey City, N. J.

"Draugo" No. 46 š. m., ne koksai Kalnietis, aprašydamas poviršium Jersey City'ės lietuvius — nepamiršo ir užgauliojimų — šmeižimų. Tarp kit-ko, p. Kalnietis minėtame numeryje štai ką rašo: "26 d. rugsėjo, šv. Juozapo draugija surengė pirmą savo balių. Viskas buvo lietuviškai, net ir muzikantai lietuviai užprašyti, kad tuomi prašalinus bereikalingas kalbas. Bet netaip atsitiko kaip buvo manyta. Pasirodė tikras boikotavimas iš pusės vietinių lietuvių; taipgi ir vargonininkas vietoje, kad pritarti rengėjams ir draugijos prezidentui J. Zutkiui, kuris taipgi ir chore gieda, vargonininkas užsakė minėtą vakarą choro "practice". Gal tuomi nemanydamas užkenkti. Ačiu ir užtai, kad na riai choro vieni nuėjo giedoti, o kiti šokti".

Taip, paaiškinu gerbiamiems "Draugo" skaitytojams, jog mineto baliaus visai nedalkatavau ,ir nei nemaniau baikotuoti! Nes kadangi iš to jokio pelno sau neturėčia. Kad laike minėtos draugijos baliaus aš užšaukiau choro repeticijas, tai tas tiesa. Bet ar aš chorą sušaukiau su tikslu kad boikotuoti minėtą draugiją ir jų balių? Ne, nedėlto. Chorą sušaukiau netik tą vieną vakarą, bet choro repeticijos buvo kas vakaras per keletą savaičių. Mokinau po vieną, po du balsus į vakarą, kai kurį vakarą visus sušaukdavau. Na ir tą baliaus vakarą taippat nepraleidau — buvo repeticijos. Štai dėlko taip tankiai buvo repeticijos: Pusantro mėnesio atgal — pradėjome mokinties nevisai lengvus Mišparus iš (Memorare knygų); norėjome iki Mikolinių išmokti (nes Bayonne'ės liet. bažnyčia turi šv. Mykolo Ar kaniuolo vardą. O chorai yra suvienyti Bayonn'ės ir Jersey City'ės, nes ir iš abiejų kaip tik mažas chorelis susiorganizavęs), kad galėtumėm Bayonne'ėje per Mikolines pagiedoti, kaipo ant metų šventės atlaidų. Ir štai dėlko buvom priversti pasiskubinti su mokinimu. Šv. Juozapo draugijos balius buvo 26 d. rugsėjo, o choras turėjo eit giedot 28 d. rugsėjo. Choras-gi minėtus mišparus silpnai dar tebegiedojo, kur dar per du vakaru nemažai pramoko. Kaip nebuvo, tačiau per Mikolines visgi minėtas choras pagiedojo minėtus mišparus, nors, žinoma, nepergeriausia.

Kur-gi tad tas boikotavimas? Gal p. Kalnietis manė sau, kad choras nepaisytų ar galės ką nors pagiedot ant minėtos šventės ar ne, by tik butų visi susirinkę ant baliaus ir padarę "biznį"? Ar gal p. Kalnietis daugiau nei neišmano nieko kaip tik balius? Priešingai-gi nešmeižtų nereikalingai kitų ypatų. Dar p. Kalnietis primena, jog ir p. J. Zutkus — minėtos draug. prezidentas — gieda minėtame chore. Kiek jau jis gieda tai gieda, tečiau ant Mikolinių kaip reikėjo giedot — tai giedokit sau sveiki; jam-gi nereikia nei pasirodyt prie choro. Vienok tapo apsieita be Zutkių ir be priverstas plačiau išaiškint Kalniečių. Štai kodėl buvau gerb. "Draugo" skaitytojams, jog neviskas taip yra, kaip musų korespondentai rašo. Ak tie korespondentai-korespondentai, be šmeižimų neapsieina.

Vargonininkas.

Pajieškojimas.

Pajieškau brolio Aleksandro Bružinsko, Kauno gub., Reseinių pav., Šilelių val., Tubenio miestelio. Iš Lietuvos pirmiausiai pribuvo į Angliją, paskiau atvažiavo į Canadą. Iš Canados persikėlė į Paterson, N. J., keturi metai tam atgal jis dirbo šilkų fabrike. Jeigu kas apie jį žinotų, ar jis gyvas ar miręs ir kur dabar randasi, meldžiu pranešti ant žemiau paduoto adreso o busiu labai dėkingas.

Vincentas Bružinskas,
658 W. Saratoga st.,
Baltimore, Md.

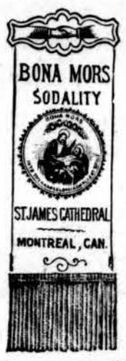

R. H. Morgan

Išdirbėjas Kepurių, Kukardų, Vėliavų, Antspaudų, Šarpų ir kitų tam panašių dalykų.

Reikalauk Kataliogo..

R. H. MORGAN,
13 N. Main St.,
SHENANDOAH, PENN'A.

UNION TICKET AGENCY.
Seniausia Lietuviška Banka Scrantone ir Visoje Aplinkinėje.
Agentura Laivakorčių ant Geriausių Linijų.

Siunčia pinigus kas dien in visas dalis svieto; taip-gi perka ir išmaino visokius pinigus. Išdirba visokius dokumentus Amerikos ir Lietuvos teismuose.
Ofisas atidarytas kas dien nuo 8-tos iš ryto iki 9-tos val. vak.
Nedėlioje: nuo 10tos iš ryto iki 5-tai valandai vakare.

Adolf Blau,
Union Ticket Agency,
603 Lackawanna Ave, Scranton, Pa.
Taip-gi turime savo krautuvėje daugybę visokių maldaknygių ir švietiškų knygų visokiose kalbose.
TELEFONAI: Naujas 303 — Bell 662.

Merchants Banking Trust Company,
Mahanoy City, Pa.

Turi Kapitolo su nnošimčiais
$190.000.00.
Sudėtu pinigu
$700.000.00.

Mes vedame visokį lega lišką biznį.

Musų bankoje galima susikalbėti: lietuviškai, lenkiškai, vokiškai ir angliškai.

JOHN J. MEYER,
Kasininkas.

Feeling "Fit" Every Day

Influenzos arba irmedies užpuolimai naktimis arba kosulys ir diegimai jūsų raumenyse iš nusidirbimo, nepaguldys jus, jeigu turėsit

Dr. Richter'io Pain-Expellerį

savo namuose ir tuojaus imsite vartot. 25c. ir 50c. aptiekose. Sergėkis pamėgdžiotų vaistų.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl Street, New York
Richter'io Congo Pilės yra geros nuo vidurių sutrukėjimo. 25c. ir 50c.

Edmundo Steponaičio
RAŠTAI.

Visus a. a. **Edmundo Steponaičio raštus** galima **užsiprenumeruoti prisiunčiant tik 75c.** už neapdarytus, o $1.00 už apdarytus vienoje knygoje. Raštų spauda bus užbaigta apie Naujus Metus. Po atspauzdinimo raštai bus brangesni.

Užsakymus ir pinigus siųs kite šiuo adresu:

Al. Steponaitis,
745 Glenmore ave.,
Brooklyn, N. Y.

VADOVAS
Keliaujantiems in Ameriką ir Iškeliaujantiems.

Jeigu nori žinot apie visas laivų kompanijas, koki yra laivai, iš kur jie išplaukia ir kur priplaukia, kiek kur yra mylių, kur randasi didieji kompanijų offisai, kokius žmones įleidžia į Suvienytas Valstijas ir kokių nejleidžia, kiek vertės turi kitų žemių pinigai, tai prisiųsk **15c. stampom** žemiau nurodytu adresu, o apturėsi minėtą knygelę.

J. VALUKONIS,
261 W. Broadway, So. Botson, Mass.

RUPTURA

Chroniškos kraujo ir nervų ligos gydomos.

Mano Budas—Išgydytas ant visados be operacijos

Aš noriu susišnekėti su kožnu žmogum, kurs turi rupturą. Aš noriu išaiškinti jiems mano gydymo budą. Aš turėjau darbą su ruptura ir gydžiau ją per dvidešimts metų, ir esu išgydęs pilnai tukstančius žmonių, kurie turėjo rupturą. Toks milžiniškas patyrimas padarė mane pirmu Rupturos Specialistu, o ne ten kokiu praktikantu.

Atsimink Aš esu išradėju greito ir be skaudėjimo budo gydymo Rupturos, ir mano didelė praktika ir jos geras vaistas padarė daug pasekėjų. Jeigu inpulsi į jų rankas, vaistas nebus atsakantis.

Dr. Alexander O'Malley
Didžiausias Rupturos Specijalistas

PRISIPILDYMO LIGA.

Mano sistema gydymo prisipildymo ir rektališkos ligos užtikrina jums greitą ir visuotinį išgydymą. Aš nenaudoju peilį ar kokį barbarišką budą prie Rektališkų ligų.

LIGOS VYRU.

Aš noriu, kad kožnas žmogus turėdamas Išsiveržimą, Nečystą Kraują, Slobnumą, Mažą Energiją, Kraujo ir Inkstų ar kokią kitą ligą parašytų ar pašnekėtų su manim. RAŠYK jeigu negali ateiti. Visa korespondencija bus užlaikyta slaptybėje ir atsakymai siųsti čystam konverte. Rašyk ir atsiųsk 2c. stampą ant knygutės apie Rupturą. Visokiais Prisipildymais ir Rektališkas Ligas, o mes siųsim ją dykai ant bent kokio adreso.

Dr. Alex. O'Malley
158 So. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.
Kur lietuviškai susikalbama ir susirašoma.

"Kosulis, persišaldymas, ir daugybė kitokių plaučių ir gerklės skaudėjimų, gali buti prašalinti, jeigu vartosite pagal užrašą Severos Balsamą Plaučiams" — sako ponia B. Hlavacek, Park Ridge, N. J.

SEVEROS
BALSAMAS PLAUČIAMS
(Severa's Balsam for Lungs)
Geriausios Gyduoles

pririnktos ir pašvęstos, idant duotų palengvinimą tokiuose skaudėjimuose kaip

Nuolitiniai ir Užsisenėję visoki Kosuliai, Gerklės uždegimai, Krupai, Persišaldymai, Kaklinės, Užkimimai, ir daug tam panašiuose Plaučių ir Gerklės skaudėjimuose.

DUODA ŽMONEMS SVEIKATĄ

Dviejų didumų: 25 ir 50c.

Jeigu Žinotumet

kaip labai priguli vienas nuo kito PILVAS, KEPENIS ir ŽARNOS, tai visai nesistebėtumėt, kad sugedus vienam, tuoj pradeda eiti į betvarkę visi viduriai.

Tuoj kaip tik kas išpaminėtų nustoja gerai veikti, nerasi geresnės gyduolės už

SEVEROS
GYVASTIES BALSAMAS
(SEVERA'S BALSAM OF LIFE)

Kuris duoda tiems taip svarbiems dalykams naturališką ir sveiką veikimą.

Jums reiškia tiek, kaip naujas gyvenimas.

Kaina 75 centai.

Visos Severos Gyduoles

(Jų yra 34)

yra pardavinėjamos beveik visose aptiekose.

Kitokių neimk. Nei vienos nėra taip geros kaip Severos.

Lengvai suprantami aprašymai ir knygelės lietuviškoje kalboje.

Daktaro Patarimai Dykai

Skaudejimai krutinej

Pečiuose, arba šonuose, nikstelejimai, sutinimai, štyvumas sprando, raumenu skaudejimai, panašus raumatizmui, neuralgija, gumbas ir tam panašus

reikalauja gydymo viduriuose. Gali but tikras, jog apturėsi palengvinimą, jeigu imsi gyduoles vadinamas

SEVEROS
GOTARDO ALIEJUS
(Severa's Gothard Oil)

Kaina 50 centų.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Jeigu Sandvičiu Salos yra Trafaiszkos ar ir Nauja Skotija?

Šis užklausimas ne kiekvienam bus suprantamas, bet štai kas kožnam bus aišku:

ANTRŲ LUBŲ RANDA, MŽAOS IŠLAIDOS, IR GERIAUSI RUBAI NEW YORKO DIRBTUVIŲ, KAS LEIDŽIA MAN TAMSTAI SUTAUPINTI PENKIS DOLERIUS ANT KOŽNO SIUTI IR OVER KOTO!

Atsimink Rosentalį. Dabar laikas apsirupinti visus rudeninius rubus (pasirinkimas didelis). Bet svarbiausi "Rosenthalio Triumfališkos Maršas", tai prekės:

$10, $15, $20 and $25

LOUIS. ROSENTHAL,
ANT KIRBY'S

Labarra jau atidavė kongresui paskutinį savo raportą.

Maderui, atvažiavus į Meksiko City, respublikos sostapilę, patikta jį su didelėmis ovacijomis, kokių jis neturėjo nuo revoliucijos pergalės. Madero užtikrino, kad valdžios kabinete, kuris neseniai likosi apskelbtas, jokių permainų nebusią. Dr. Francisco Vasquez Gomez, kuris buvo įtartas gen. Reyeso revoliucijos surengime šalininku, prieš teismą viešai užsigynė, jog nieko nežinąs apie Reyes'o revoliuciją ir nei nemanąs jos remti.

TRIPOLIS.

Ne taip labai seniai, kaip "Draugo" skaitytojai išgirdo apie Tripolį. Tai-gi: kas tas do "Tripolis". Nieko ypatingo: pats Tripolis susideda iš trijų nedidelių miestelių; iš čia tai ir vardas Tripolis — graikiškai. Lietuviškai gi išeitų — Trimiestis. Jis atsiranda Europos ir Afrikos tarpe. Tečiau tas visas žemės sklypas — su Tripoliu — apie kurį nūnai Italija su Turkija varžosi, išneša 400,000 ketvirtainių mylių. Tripolio istorija trumpai butų maždaug šitokia: buvo laikai, kada Tripolis kvėpavo grynai katalikiška dvasia ir už tai gal jo valdžia buvo šv. Jono karžigių rankose. Laikui begant (1553 m.) Turkai įgavę daugiau spėkų, pavergė Tripolį sau. Bet apie du šimtu metų vėliau nusilpnėjus Turkams, Tripolis įgavo savo neprigulmystę atgal. 1835 metuose, užtikus naminiui karui, Turkai, tuomi pasinaudodami, užvaldė Tripolį antru kart — taip, kad, nuo to laiko iki dabar Tripolis buvo jų. Bet kadangi Tripolis atsiranda netoli Italijos rubežių, Italai nuo seniai gelando dantis: kaip čia jį įgavus. Proga atėjo. Italija matydama, kad Aigiptas tenka Anglijai, Morokas Francuzijai, Černogarija Vokietijai, — Italija nieko nelaukdama, pasisavina Tripolį. Kodėl ne? Kitos valstybės, pačios būdamos plešikėmis, nedrįsta užsipult ant Italijos, kad, kartais, negavus į kremzles; Turkija pati yra taip nusilpnėjusi, kad, noroms nenoroms turi priimti savo likimą. Žodžiu, Tripolis jau atsiranda Italų naguose. Italai, žinoma, prašvilpę $100,000,000 Tripolije, negreit jį apleis.

Ar tik ne 40,000 kariumenės Italija įvėlė į Tripolio teritoriją; kaip girdisi, jau cholera apsireiškia. Ner' dyvo: tiek žmonių ant syk į neprirengtą vietą!

Redakcijos Atsakymas.

A. Grigaliui, Cleveland, Ohio. — Jeigu korespondentas surašė ką neteisingai, reikia neteisybę nurodyti švelniu budu. Koliojimai tai ne argumentai. Nedėsime.

Balius! Balius!!

84-tos kuopos S. L. R. K. A. ir Šv,. Kazimiero Dr-ja surengė didelį balių, Subatoje, 11 d. lapkričio, St. Jeans Hall, prancuzų salėje 171 Pratt st., Meriden, Conn. Prasidės 7:30 val. vakare ir trauksis iki 12-tai val. Bus puiki muzikė ir visi galės puikiai pasišokti, prie to bus išlaimėjimas gražaus lietsargio. Tai-gi lietuviai, ir lietuvaitės nepraleiskite šios progos. Įžanga visiems 15c., vaikams dykai.

Kviečia Komitetas.

KONCERTAS!
KONCERTAS!!

Pittstoniečiai yra surengę didelį koncertą nedėldienį lapkričio (Nov.) 19 d. šv. Kazimiero bažnyčios salėje. Tarp daugelio naujų dainų, griežimo ant smuiko, skambinimo ant piano ir t.t. ir t.t., bus atgiedota pirmu sykiu Amerikoje Naujalio graži kantata: 'Garbė Didvyriui'.

Programas bus apskelbtas netrukus. Nusipirkite rezervuotas sėdynes išaugšto!

Įžanga 25 centai. Rezervuotos sėdynės (keturi pirmieji suolai) 50c.

Pradžia 8 valandą vakare.

DEPOZITAI BANKOSE.

Išmintingas žmogus stengiasi pradėti bankoje savo depozitus, tuojaus kaip tik aplinkybės jam suteikia progą, idant turėt šiokį-tokį užčėdą senatvėje ar ligoje. Taip pat reikia daryti su savo sveikata; pajiegas ir sveikatą reikia čėdyt iš jaunystės. Sveikatos ir jiegos pamatu yra geras virškinimas. Laikyk jįjį tvarkoje ir kaip tik pajusi mažą suirimą, naudok Trinerio Amerikonišką Elixirą iš Bitter vyno, pakol viskas sugrįž į paprastą tvarką. Ta gyduolė tinka visiems šeimynos nariams, visokiose pilvo, galvos, šono skaudėjimuose ir negalėjimuose. Gaunama aptiekose. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

REIKALINGAS
GERAS ZECERIS
gerai mokąs lietuvišką statrašą ir galįs statyti raides ant Linotype mašinos. Atsišaukit į "Draugo" administraciją.
314 E. Market st.,
Wilkes-Barre, Pa.

VYRAI, ČEDYKITE PINIGUS!
GERIAUSIA PROGA VYRAMS VARTOJANTIEMS BRITVĄ DĖL SKUTIMO BARZDOS.

Norėdami turėti savo veidą nepnėkuotą (čystą), sučėdyti pinigus kaipo ir laiką, galite apturėti apsisteliavę, pas mane **Skutimo Mašinaitę**, už 25 centus, su kuria kožnas vienas gali nusiskusti be jokio mokslo ir insipjovimo į tris minutas.

Šita mašinaitė yra naujai išmislinta ir niekur negalima jos taip pigei pirkti, kaip tik po žemiaus paduotu adrisu. Ji parsiduoda su trim aštriom geliaštem už 25 centus ir su kožna gelešte galima yra 5 syk skusties be galandinimo. Geresnė su 7 geliaštem už 50 centų. Su 12 geliaštem, muilu, šepečiuku ir t.t. už $1.00. Visos mašinaitės yra sudedamos tam tikrai sudarytuose baksukuose.

Siunsdami pinigus, meldžiu paduoti savo tikrą aiškiai rašytą adresą.

J. GALECKAS,
122 South 1st St., Brooklyn, N. Y.

"Draugo" Agentai

Rev. J. Sutkaitis,
2112 Sarah st.,
Pittsburg, Pa.

K. Strumskas,
190 High st.,
Brooklyn, N. Y.

Juozas Mališauckas,
Forest City, Pa.

T. Kizievič Box 167,
Minersville, Pa.

M. Karbauckas, 52 G. st
So. Boston, Mass.

J. Mikutaitis,
1327 Rebecca st., S. S
Allegheny, Pa.

J. Bartoševiče,
4417 Marshfield ave.,
Chicago, Ill.

M. Urbanaviče, Box 33
Thomas, W. V.

J. Antanaitis Box 22.
Swoyers, Pa.

J. Versiackas,
65 Davidson st.,
Lowell, Mass.

Juozas Akevičius, P. O
Silver Creek, Pa.

Vincas Staseviče,
349 Hamilton st.,
Grand Rapids, Mich

Jonas Leipus,
1022 Bay st.,
Superior, Wis.

P. J. Miller,
Lithuanian Store,
Athol, Mass.

Pr. S. Karzonas,
2422 W. 69th st.,
Chicago, Ill.

St. Petruškeviče.
223 E. 6th st.,
Mt. Carmel, Pa.

M. K. Petrauskas.
415 Middle st.,
Kenosha, Wis.

A. Urbonaviče,
329 River st.,
Plymouth, Pa.

Juozas Podžukynas,
1338 So. Canal St.
Chicago, Ill.

Dom. M. Andrulionis.
65 Davidson st.
Lowell, Mass.

Ant. Tuškėnis Box 116
Plymouth, Pa.

Julius Bukantas,
94 Blackstone st.,
Boston, Mass.

Jonas Ramanauckas
135 Ames st.,
Brockton, Mass.

B. P. Miškinis,
Box 124, 35 Arthur st
Montello, Mass.

F. B. Versocky,
257 So. 33rd st.,
So. Omaha, Neb.

Stanislovas J. Šaban
Box 239. Lewiston, M.

Pr. F. Juškeviče,
139 Jackson st.,,,
Lawrence, Mass.

Jonas Galeckas,
122 So. 1st st.
Brooklyn. N. Y.

Kun. A. Ežerskis,
5447 S. Wood st.,
Chicago, Ill.

Kazys Matukeviče.
1742 Nay Aug ave.,
Scranton, Pa.

Popieriai Laiškams.

Popieriai dėl laiškų rašymo su visokiais pasveikinimais ir su tam pritinkančioms dainelėms. Su šilkinėmis kvietkelėms padabinta ir su visokiais paveikslėliais. Parsiduoda labai pigiai. Kas prisiųs 25c. pačtos markėms, o aplaikys 12 popierų su kopertais ir dar pridėsiu dovaną labai gražią stainelę kuri yra panaši ant altorėlio verta 25c. Už $1.00 duodam 6 tuzinus popierių Agentams duodam gerą uždarbį. Adrsesuokit:

K. J. Intas,
P. O. Box 1724 New York.

Office New Telephone 37.
Residence 1100.
Lietuviu Advokatas.
Jonas S. Lopatto
47-48-49 Bennett Building,
Wilkes-Bare, Pa.
Norintieji pasiskolinti pinigu ant pirmo mortgage, arba pirkti namus lai kreipiasi.

Plymouth National BANK.
Kapitolas su perviršiu $165.000.00.
Šitoji Banka prižiuroma Suvienytųjų Valstijų valdžios. Moka 3 nuošimčius nuo sudėtų pinigų. Galima susišnekėti lietuviškai.
G. N. Postlethwaite,
iždininkas.
Mandagus patarnavimas.

FABIOLE,
garsi kardinolo Wisemano apysaka.
Vertė VYTAUTAS.
Kaina $1.00.
Imantiems daugiau kaip vieną egzempliorių, nuleidžiamas didelis nuošimtis. Gaunama pas:
REV. V. VARNAGIRIS,
312 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

—NAUJA KNYGA—
BIBLIJA
arba šv. Raštas išleistas.
Tik vienas šitas šventraštis yra katalikiškas.
Kaštuoja $2.15 persiuntmui.
Adresas:
REV. S. PAUTIENIUS,
Mahanoy City, Pa.

Priimnas kvapas
ir
Tikras
GRYNUMAS
YRA RANDAMAS
STEGMAIERO
ALUJE
Užsisakyk dežę atsiusti i namus

Laikyk po ranka dėžę musu alaus.

Gryno maisto ženklas ant kiekvienos bonkutės.

STEGMAIER BREWING CO.
Wilkes-Barre, Pa.

Naujas telefonas 977
Bell telefonas 422

First National Bank
PUBLIC SQUARE
Wilke-sBarre, Pa.
UNITED STATES DEPOSITARY

KAPITOLAS	**$375,000,00**
Perviršis ir nepadalyta nauda	**490,000,00**

Už sudėtus pinigus moka 3-čią nuošimti.
WM. S. Mc LEAN, President,
FRANCIS DOUGLAS, Cashier

Juozas Szukis,
Geriausias Lietuvys
FOTOGRAFISTAS,
Naujas Telefonas 1070—B.
20 E. Market st., Wilkes-Barre, Pa.

J. F. GILLIS
Pas ji galima gauti visokių torielkų, bliūdų, stiklų, puodų, liampų ir visokių virtuvei reikalingų daiktų Yra iš ko pasirinkti. Ateikite persitikrinti.
102—104 S. MAIN ST.,
WILKES-BARRE, PA.

REKOMENDUOJAME MUSŲ NAUJĄ AUKSINĮ 23 AKMENŲ GELŽKELIO LAIKRODĖLĮ.

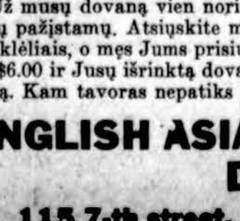

Auksiniai, pauksuoti ir kitoki su 23 akmenimis, parduosime 10,000 vadinamų "Accuratust" laikrodėlių **tiktai už $5.75 žedną.** Tie gražus laikrodėliai puikiai išrėžyti, dubeltavi lukštai, gerai laiką rodanti, labiausiai keliauninkų naudojami, kurie turi daboti laiką, moteriški ir vyriški, **gvarantuoti ant 20 metų.** Tikrai gražus laikrodėliai, negėda bus nei draugams tokį parodyti. Jeigu nori turėti gerą dziegorėlį, tai štai musų pasiulymas: Mes nusiųsime šitą laikrodėlį kiekvienam C. O. D. už $5.75 ir ekspreso kaštus dėl peržiurėjimo. Jei nepatiks, nemokėsite nei cento. **Mes riskuojame viską.** Auksinis grandinelis duodasi dykai su laikrodžiu. **Adresas:**
EXCELSIOR WATCH CO., DEPT. 905, CHICAGO, ILL.

DYKAI

Pirkite už $6.00 vertės musų žinomos tabokos dėl cigarėtų ir išsirinkit sau dovaną iš sekančių daiktų: Naujausis importuotas Fonografas su didele nikeline duda, kuri graina gerai ir aiškiai visokias muzikas ir dainas. Kiekvienas gali turėt savo name koncertą. 2. Geriausia Armonika vokiško išdirbimo su natom ir nurodymais. 3. Puikus stalavas nikelinis Laikrodis su muzike, kiekvieną kartą muzikė grajina 10 minutų. 4. Vyriški arba moteriški storai paauksuoti laikrodėliai. 5. Stalavi įrankiai gražioje dėžutėje: 6 peiliai, 6 videlciai, 6 dideli šaukštai, 6 maži, 1 peilis svies tui, 1 šaukštukas cukrui.

Už musų dovaną vien norime, kad pagarsintumėt musų firmą tarp jusų pažįstamų. Atsiųskite mums ant rankos 50 centų pačtiniais ženklėliais, o mes Jums prisiųsime 40 skrinučių tabako 4-ių gatunkų už $6.00 ir Jusų išrinktą dovaną. Likusius $5.50 užmokėsit gavęs tavorą. Kam tavoras nepatiks gali jo nejimti.

ENGLISH ASIATIC TOBACCO CO.,
Dept. F.
115 7-th street, New York, N. Y.

Dr. Ignotas Stankus
Bell Telephone Dickinson 3757 w.
Dėl daktariškos rodos galima atsišaukti pas Dr. Ign. Stankų per telefoną ar laišku ir iš kitų šteitų, taipgi Kanados.
— Vienatinis tikras daktaras-lietuvis Philadelphijoj —

Jis yra pabaigęs augščiausius ir jau paskutinius daktariškus mokslus. Buvo miestavu daktaru mieste Indianopolis Mokėsi ir praktikavojo *The New York Post Graguate Medical School and Hospital.* Visi jo paliudijimai išstatyti yra ofise, kur kiekvienas atsilankęs gali juos matyti.

Dabar įrengė savo locną ligonbutį Philadelphijoj ir tame pačiame name padirbo puikią *medikatišką kliniką* su laboratorija, elektriškas mašinas ir aptieką su geriausioms gyduolėms. Čia visi ligoniai atranda teisingą pagelbą, išsigydo ir palieka sveiki. Štai ką liudija patys ligoniai:

,,Nuo visokių spuogų ir išbėrimų, ant veido ir kaklo ir viso kūno, taipogi nuo kitu odos ir kraujo ligų, nera geresnio daktaro, kaip Dr. I. Stankus. Daug daktarų atlankiau, bet nei vienas negalėjo išgydyti." Taip kalba Jos. Švilpa, 1011 Carlton St., Philadelphia, Pa.

,,Šiuomi viešai išreiškiu savo širdingą padėką Dr. Stankui už išgydymą nervų ligu ir sugražinimą vyriškumo, kurių kiti daktarai atsisakė išgydyti. Ir visiems su slaptomis ligomis patariu kreiptis pas dr. Ig. Stanką, o nepasigailėsite savo žygio

A. Zmudzen, Salem, Mass
57 Pingree St.

GARBUS DAKTARE: neišrandu žodžiu padėkavojimu Tamistai už išgydyma skaudėjimo šonuose ir po širdies gėlimo strėnų ir skausmingų mėnesinių, kurių kiti visi daktarai neapsiėmė gydyti. Bet Tamistos operacija kaip ranka atėme kentėjimą nuo manęs. Ela Mažinacky 1325 S. Front St., Phila.

Dr. Ig. Stankus.

John Akuotaitis, Montreal, Que, Canada, rašo: ,,Meilutis gydytojau.— Šešta diena, kaip gavau nuo Tamstos liekarstas ir vartoju sulyg užrašo, jau negaliu atsidėkoti Tamstai iš džiaugsmo da tik pusę liekarstu sunadojau bet jau visas sustiprėjau ir baigiu gyti. Daugiau neturiu ką rašyti: nes jau nereikalauju daktariškos pagelbos. Ta įkiri liga, kuri taip daug prikankino mane ir kurią kiti daktarai laikė už neišgydoma, dabar jau baigia gyti. Ačių Tamstoms už pigų ir greitą išgydyma."

Išgydau pasekmingai ir ant visados nuo:

reumatizmo, skaudėjima šonų, sanarių kaulų, strėnų, koju, pečių, nuo visokių kraujo ligu užkrečiamu lytišku ligų, triperį, šankerį sifilį, užkietėjima ir nedirbima vidurių, išbėrima, niežėjima ir augima ant veido ir kūno visokių spuogų, dedervinių ir slinkima plauku, galvos skaudėma, širdies, inkstu, kepenų ir plaučių ligas, visokias nervų ligas neuralgiją, drebėjima sanariu, greitą supykima, negalėjima miegot ir išgastį, greitą pailsima, sunkų kvėpavimą, peršalimo slogas ir nusilpnėjima sveikatos, visokias moterų ligas skausmingų ir nelegulerišk mėnesinių tekėjima ir gumbo. Išgydau su opecija ruptura, apendesitis, vėžį, skilvye augančius akmenis visokius skadulius, guzus (tumors), kepenų, inkstų ir pūslės. Darau operacijas ant gyslų kaulų nervų, smegnų, moterų ir vyrų gimdančių organų, pritrauktas kojas ir rankas atitaisau ir padarau sveikas. Taip gi daro operacijas ant nosies, akių ir gerklės.

Dr Ignatius Stankus, M. D. **1220 So. Broad Street,** Philadelphia, Pa.
Ofiso valandos: nuo 9 iki 12, nuo 2 iki 4, ir nuo 6 iki 8 vakare.
Šventadieniaisnuo 1 iki 5 po piet.

ALBERT G. GROBLEWSKI,
Savininkas ir Fabrikantas Geriausių "LIETUVIŠKŲ—LENKIŠKŲ VAISTŲ."

GERIAUSIA GYDUOLĖ: NUO STRĖNŲ SKAUDĖJIMO, DEGIMO KRUTINĖJE, GALVOS SKAUDĖJIMO, KATAROS, UŽSISALDYMO, NEURALGIJOS; NUO GERKLĖS SKAUDĖJIMO,

MESLUNGIO SKAUSMO KRUTINĖJE NUO PATRUKIMO AZMA ARBA DUSULIO STYVUMO SPRANDO SKAUDĖJIMO ŠONUOSE RANKŲ IR KOJŲ.

Ypatingos Gyduolės.

Jeigu sergate užsisėnėjusiomis ligomis nuo kurių negali pagelbėt nė daktarai nė ligonbučiai, arba paslaptingomis ligoms, aprašykit man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užslėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai, ir apie tavo gyvastį (Atsiminkit, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažinties). Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybę, o mielai suteiksiu rodą ir prisiųsiu geras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartoti, už prekę labai mažą. Reikia rašyt laiškus stačiai pas mane pridedant visados 2c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. — Teipgi mes reikalaujame gerų agentų kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkinėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbį duodame kuogeriausią. Taigi rašykitė reikalaudami agenturos. Kiekvienas lietuviškas štornikas teipgi privalėtų užlaikyti visada musų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad musų tautiečiai reikalaudami gaiėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalautų išduoti pinigus dovana kokiems nors apgavikams tose aplinkėse. Štornykai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbys ir parduokite musų tyras Lietuviškas gyduoles, kuriąs mes gvarantuojame. Rašykite po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS,
Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.

"DRAUGO"
SPAUSTUVĖ
NAUJAUSIA, DIDŽIAUSIA IR GERIAUSIA GREITAI ATLIEKA
ĮVAIRIŲ ĮVAIRIAUSIUS DARBUS
SPAUDINA PIGIAI
KONSTITUCIJAS, PLAKATUS, TIKIETUS,
UŽKVIETIMUS IR KITOKIUS DARBUS
RAIDĖS STATOMOS DIDELE—NAUJAUSIOJO PATENTO—MAŠINA "LINOTYPE"
ADRESUOKITE
"DRAUGAS"
314 E. Market St. Wilkes-Barre, Pa.